

Palaimino senos močiutės
Brangiųjų sūnelių kelius,
Išleido juos jaunos sesutės
Išvyti žiaurios plėšikus.

Ir kovės jie narsiai ir drąsiai
Už laisvę žalios Lietuvos
Ir daugel jų galvas padėjo
Už žemę tėvynės brangios...

Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjuda

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

5929 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60638

Tel.: RE 5 - 5424

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

EINA DEVYNIOLIKTUS METUS

1965 LIEPOS - JULY 1

Nr. kaina - 20 ct.

Nr. 13 (956)

ALGIRDO J. KAULĖNO TESTAMENTAS

Palydėjome į kapus Algirdą Joną Kaulėną - Laisvosios Lietuvos RE-DAKTORIŲ. Veidai ašaroti. Bijome atsigausti iš siaubo, pritrenkusio mus visus. Bijome galutinai suprasti, kad šiandien ir visados mes būsimė vieni, be jo, kad jis išėjo... ten, iš kur niekas nebesugrįžta.

Sunku rasti tinkamus žodžius mūsų skausmui ir mūsų didžiajam netekimui nusakyti. Yra gi viena didelė paguoda: didžios dvasios ir dramos kovotojai nemiršta; jų kūnas išnyksta, bet jų dvasia, jų drąsa pasilieka mūsų didžiųjų žygių neišsemiamas šaltinis.

Velionis Algirdas J. Kaulėnas buvo didis ir drąsus kovotojas. Jis kovojo ir raštu ir veiksniu už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Velionis Kaulėnas buvo susikūręs sau gilų ir kietą mokslinį bei moralinį pagrindą, be kurio jokia žūtubūtinė kova negali būti sėkminga. Štai, labai trumpai sakant, tas kelias, kuriuo Algirdas Jonas Kaulėnas pasiekė savo kovų laimėjimus.

Jis gimė 1912 III 27 Subačiuje, Panevėžio apskr. Mokėsi Panevėžio ir Jėzuitų gimn. (Kaune). 1935-39 studijavo teisių mokslus Vytauto Didžiojo Universitete, kurį baigė dipl. teisininku. 1940-41 m. buvo prad. mokyklos mokytoju Krekenavos valsčiuje ir Subačiuje. Taigi, sėkmingai baigęs aukštuosius mokslus, Kaulėnas grįžta vėl į kaimą ir čia, lyg ir pasislėpęs nuo raudonųjų bolševikų, pasišvenčia tam, ko tuo laiku lietuviui labiausiai reikia. Bet gi Algirdas Kaulėnas turėjo įgimtą Dievo dovaną - jis buvo menininkas-artistas. Tuo savo talentu jis tarnavo lietuvių tautai būdamas 1942-44 m. Panevėžio dramos teatro direktoriumi.

Velionis Kaulėnas buvo, vaizdžiai tariant, pasinėręs į patriotišką-Lietuvišką visuomenišką veikimą. Jis aktyviai dalyvauja Šaulių Sąjungoje, Vilniui Vaduoti Sąjungoje, Jaunojoje Lietuvoje (1939 dirbo vyr. vadovybės pr. pagandos skyriuje). Kaulėnas gausiai pasireiškia, kaip gabus rašytojas ir žurnalistas. Nuo 1930 m. bendradarbiauja spaudoje (straipsniai, beletristika), pasirašydamas pavarde, Subačio, A. Brutonio ir kt. slapyvard. Rašė Mūsų Kraštui, Jaunajai Kartai, Kariui, Laisvajai Lietuvai ir kt.

Išidėmėtina, būdamas nepriklausomoje Lietuvoje Kaulėnas yra parašęs ir periodikoje išspausdinęs veikalus: AUDRA, SIELOS RAUDA, PAVERG-TIEJI BROLIAI (pastarasis išspausdintas 1931 m.).

1944 metais Kaulėnas pasitraukė į Vokietiją, gi 1947 jau atvyko į Angliją. Čia Kaulėną vėl randame visur: ir visuomenės organizacijose, ir spaudoje, ir meno kūryboje. 1947-49 m. A. Kaulėnas yra D. Britanijos Lietuvių Sąjungos centro valdybos narys, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio steigėjas Anglijoje ir šios organizacijos Anglijos Vietininkijos pirmininkas.

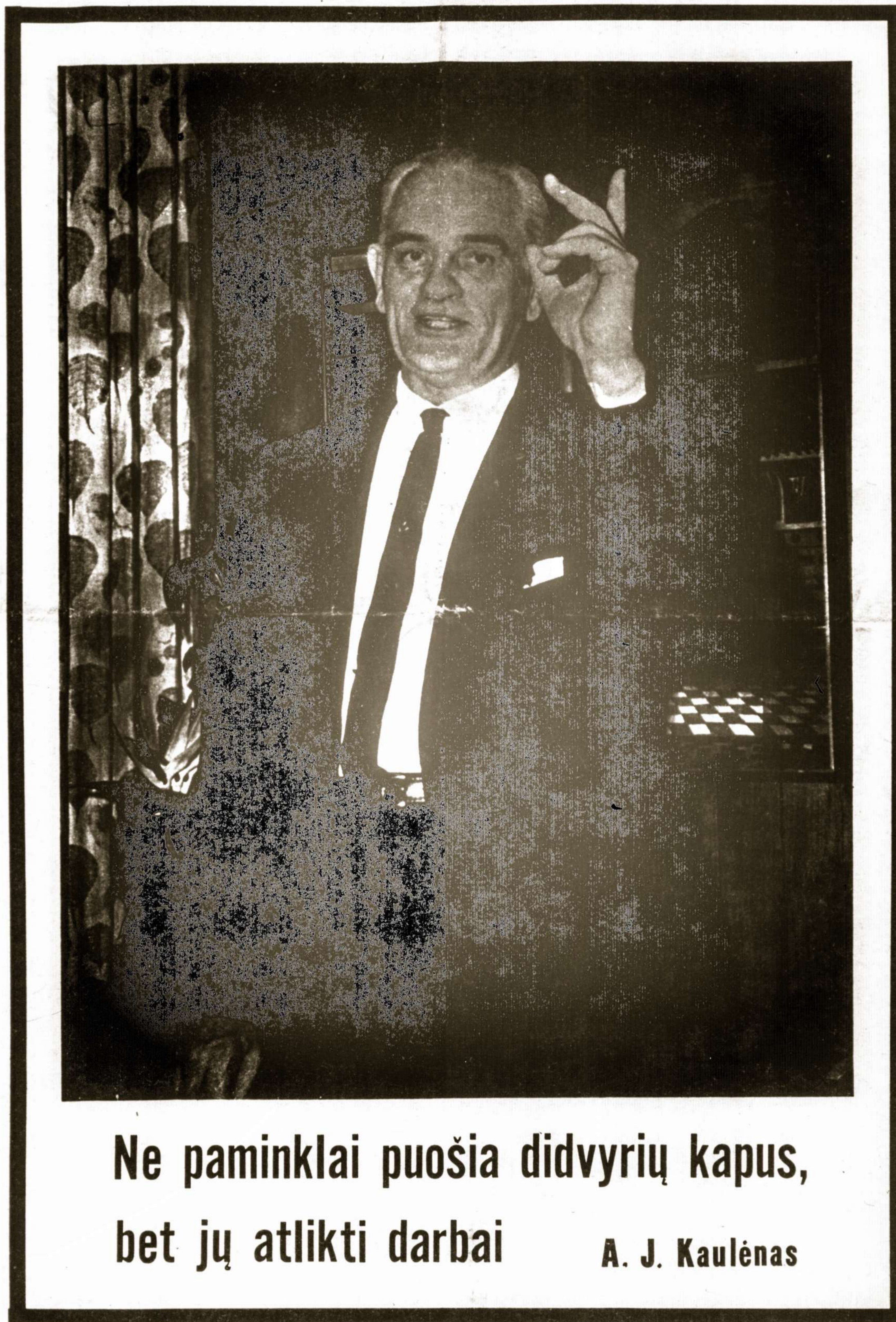
Anglijoje velionis Kaulėnas neapleidžia meno. Jis kartu su kitais entuziastais 1950 m. įsteigė Londono lietuvių dramos mėgėjų teatrą, kuriam A. Kaulėnas paruošė (ir parašė) šias dramas: MILŽINAI, SAPNAS, ŽIEDAS ir komedija MACHARADŽA.

Nuostabiausiai Algirdo J. Kaulėno talentas iškyla laikraščių redagavimo mene. 1941-43 m. Kaulėnas redagavo Panevėžio Apg. Balsą. 1947-49 m. Londone buvo Britanijos Lietuvių redaktorius, gi nuo 1955 metų A. J. Kaulėnas leido ir redagavo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Anglijos Vietininkijos organą TĖVŲ ŽEMĘ. Nuo 1958 metų iki mirties valandos redagavo LAISVAJĄ LIETUVĄ jau Amerikoje.

Daugelis žino ar bent nujaučia, kad Laisvoji Lietuva neturi kurios nors biznieriškos atramos. Laisvoji Lietuva nesinaudoja kurio nors siauresnio pobūdžio politinių grupių finansine parama, nes ji (Laisvoji Lietuva) neatstovauja jų specifinių reikalų. Laisvosios Lietuvos tikroji atrama yra Lietuvių Atgimimo Sąjūdis, lietuviška patriotinė visuomenė, skaitytojų idealizmas ir entuziazmas kovo-

je su komunizmu ir už Lietuvos išlaisvinimą.

Suprantama, kad vykdydama tokią politinę programą Laisvoji Lietuva negali turėti kokių didelių finansinių rezervų ir jai nuolat tenka kovoti su finansiniais sunkumais ir, ne retai, su sunkesnėmis ar lengvesnėmis finansinėmis krizėmis. Gal dar sunkiau yra kovoti su nuolat pasitaikančiomis politinėmis "krizėmis" (jei tas žodis čia ne-

Ne paminklai puošia didvyrių kapus,
bet jų atlikti darbai

A. J. Kaulėnas

perstiprus?). Dalykas čia gana savotiškas. Laisvoji Lietuva nuolat turi atsispirti spaudimams iš įvairių politinių pusių, daugiausiai, žinoma, iš komunistinės pusės. Visai yra aišku, kad komunistai, sovietinių okupantų agentai niekada nedaro tiesioginio spaudimo. Niekada. Spaudimas ateina iš visai netikėtos, dažnai patriotinės pusės, paremtas "rimtu", "realiu", "toli pramatančiu patriotizmu". Ir randa šalininkų mažiau apdairių lietuvių tarpe. Reikia išstvermės, kantrybės ir darbo, kol pasiseka atidengti tokio spaudimo "šaknis". Iš čia yra visai suprantama, kad Laisvosios Lietuvos redaktorius privalo turėti daug tokių privalumų, kurių nereikia kitiems redaktoriams. Be jų niekas negali būti Laisvosios Lietuvos redaktoriumi.

Algirdas J. Kaulėnas buvo tais privalumais gausiai Dievo apdovanotas. Kaulėnas buvo ištikimų labai švelnaus būdo, jautrios širdies, didelio takto, aukštos kultūros, bepriekaištingo elgesio lietuviška asmenybė, stipri ir nesvyruojanti. Kietas jis buvo savo įsitikinimuose, kietas kovoje už tiesą ir teisybę, nenuolaidus ir be kompromisinių savo politiniams priešams, ypač tai gi kruviniems komunistams-rusams-Lietuvos pavergėjams. Niekas negali stebėtis, kad be nuostabaus ir entuziastiško pritarimo visuomenės pritarimo, Kaulėnas turėjo nemažai įkyrių, šlykščių ir klastingų priešų. Bet visi gi mes žinome posakį - parodyk man žmogų be priešų, ir aš tau parodysiu žmogelį be principų ir be nugarkaulio.

A. J. Kaulėnas atvyko į JAV 1958m. Jis rado Laisvają Lietuvą didelėje krizėje. Betgi Kaulėnas išvedė ją iš visų sunkumų ir iškėlė į tokias aukštas, kurių Laisvoji Lietuva nebuvo pasiekusi nei JAV, nei kur kitur. Laisvosios Lietuvos skaitytojai nuolat stebėjosi ir gėrėjosi skaitydami Laisvojoje Lietuvoje raštus tų įskiliųjų lietuviškų asmenybių, kurios dar taip neseniai atrodė svetimos, ar net priešingos Laisvosios Lietuvos kovos barui. Laisvoji Lietuva pasidarė tiesos ir teisingumo sakykla. Tai jau visi matome ir pripažystame.

Bet gi Algirdas J. Kaulėnas atvykęs į JAV ne vien išbūlino ir iškėlė Laisvają Lietuvą. Kaulėnas išvertė daug didesnę ir gilesnę vagą. L. L. buvo Kaulėnui politinio darbo įrankis. Tiesa, pats svarbiausias įrankis Didžioji Kaulėno politinė veikla JAV pradėjo, tarytum, naują erą lietuvių tremtinių kovoje už Lietuvos išlaisvinimą. Kaulėno nepalaužiamos pastangos veržėsi dviem labai ryškiom kryptim.

Pirmoji kryptis, tai griežtas, nesvyruojantis pasisakymas prieš Lietuvos okupantus, o svarbiausia, prieš to okupanto, kad ir labai užmaskuotus agentus, ypač tai JAV lietuvių tarpe. Rezultatai, kad ir pamažu, pradėjo rodytis. Didžioji JAV lietuviškos spaudos dalis darosi vis griežtesnė ir griežtesnė tiems, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai nori tarnauti Lietuvos okupantui. Kalkurios dar neseniai tariamai "garbingos" asmenybės, ne

Nukelta į 3 psl.

Priešu ar likimo smūgiai nepalauš mūsų ryžto siekti laisvės tėvynei

ALGIRDAS J. KAULĖNAS DIENŲ TĖKMĖJE

Šešiolikos metų jaunas ryžtas gimnazijos dienoje.

Algirdo J. Kaulėno - autoriaus, režisieriaus ir dailininko - "Paparčio Žiedo" veikėjai Londono scenoje 1955 metais.

Algirdo Kaulėno kūrinys - Kristaus statula tėviškės kieme.

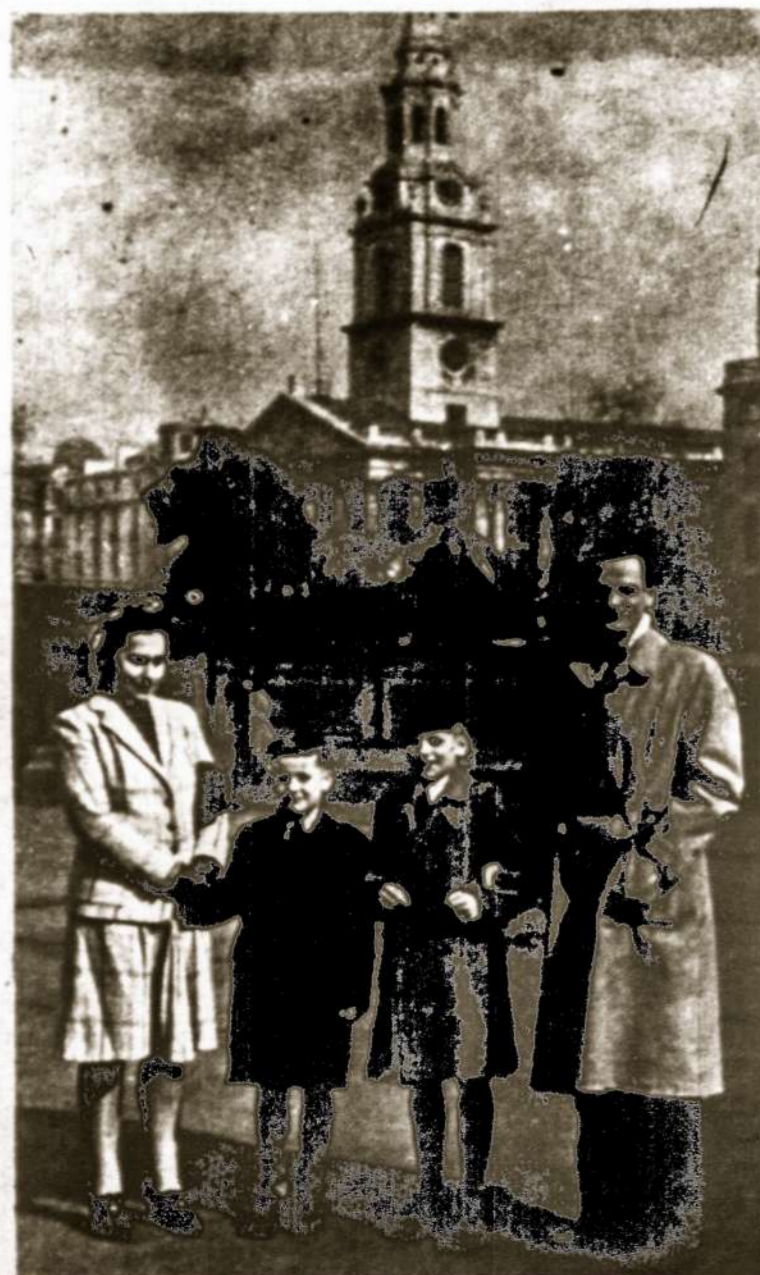
Prie savo kūrybos - Bedhamptone, Anglijoje 1947 m. stovi dešinėje.

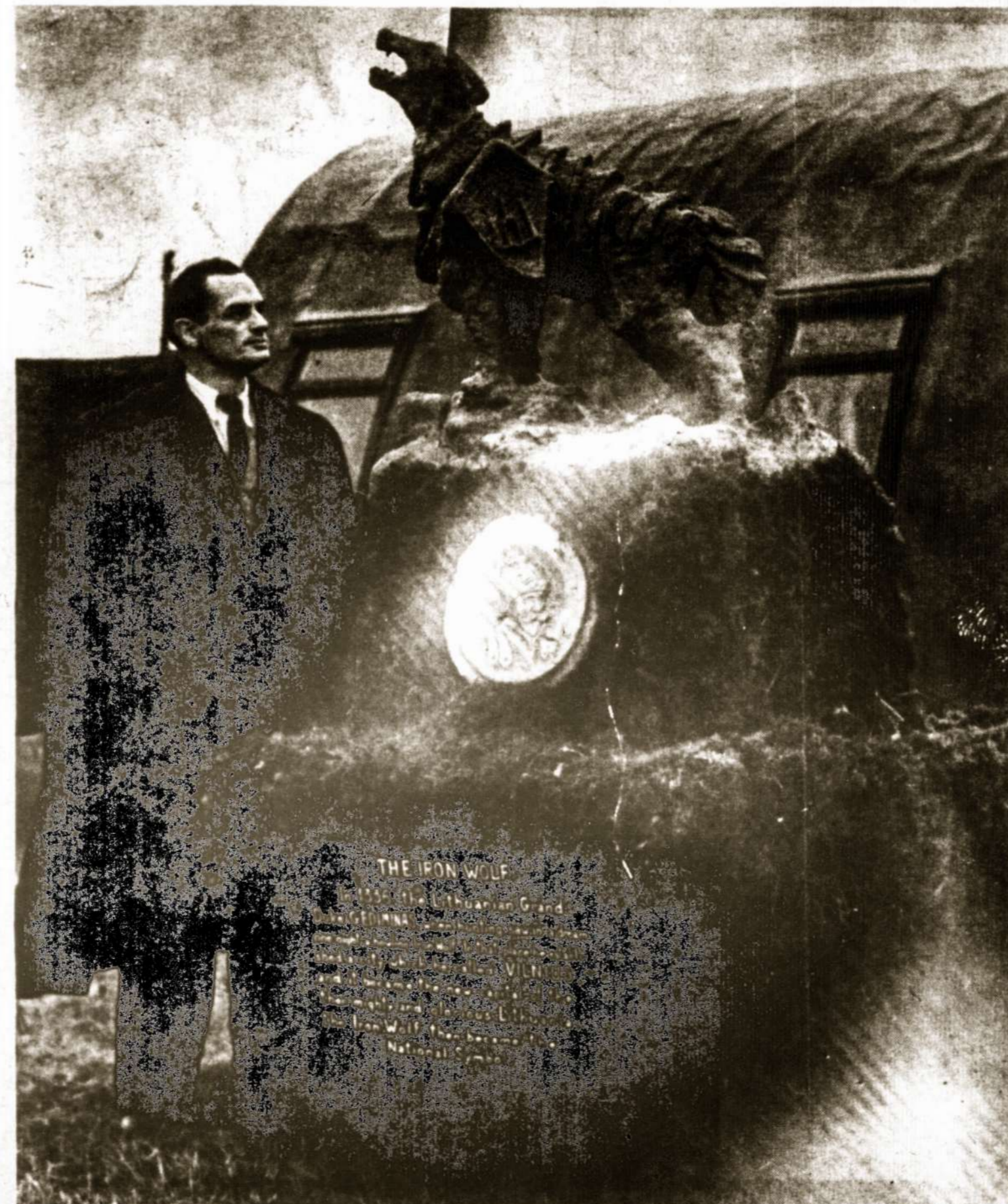
Vokietijoje Merbacho lietuvių stovyklos komitete 1946 metais.

Už laisvę žuvusiems - skulptūra ir bareljefas Bedhampton'e 1947 m.

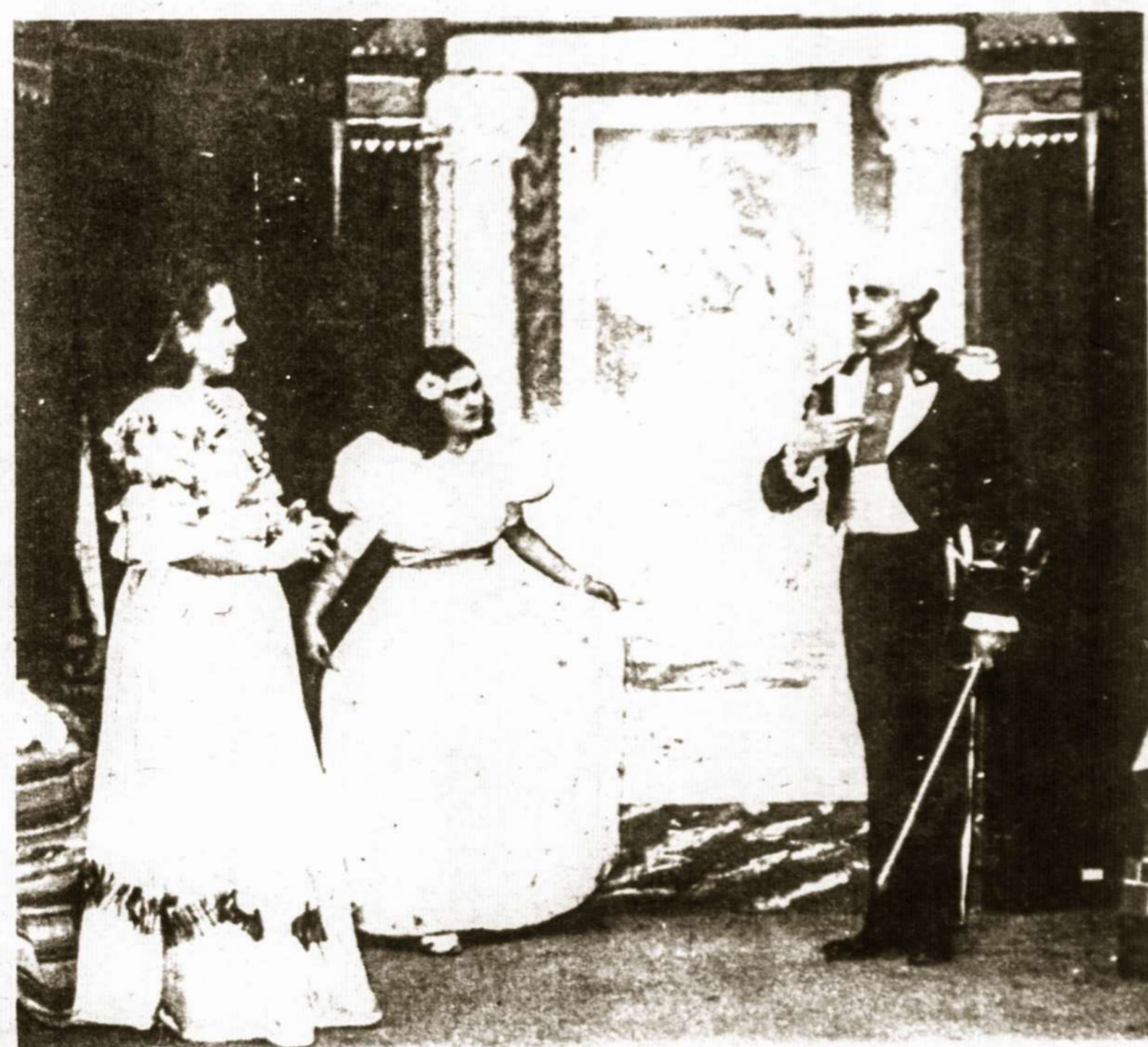
Kaulėnų šeima vos tik atvykusi Anglijon 1948 m.

Prie savo kūrinio Bedhamptone, Anglijoje - statula ir bareljefas išvežtųjų Sibiran lietuvių atminimui 1947 metais.

Pirmą kartą Chicago išgirdo Algirdą Kaulėną 1956 metais lapkričio 23 d.

Londono scenoje - Ferdinando vaidmenyje, Šilerio "Klasta ir Meilė"

Režisierius ir aktorius Šilerio dramoje "Klasta ir meilė", Londono scenoje 1951 m. Ferdinando rolėje. Stovi dešinėje.

LAISVOJI LIETUVA Free Lithuania

5929 Archer Avenue
Chicago Illinois 60638
Tel. RE 5-5424

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Chicago ILL. Published bi-weekly on Thursdays by Lithuanian Regeneration Association.

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Įgaliotas Leidėjas V. KAČINSKAS

GARBĖS LEIDĖJAI - J. Bagdonavičius, St. Jakubickas, Dr. K. Liutkus, Br. Macianskis ir L. Virbickas

Prenumerata metams \$ 5
Subscription per year \$ 5

Atskiras numeris 20 ct.
20 c. per copy

Lituania Kolumbo tėviškėje

Rašo - J. Rutkus

"Dirvoje" š. m. nr. 69 P. Gudelis, aprašydamas apie K. Kolumbo tėviškę Genują (Genovą), tarp kitko kalba apie muziejų, kur "... gretimame kambaryje mačiau Coronelli M. V. 1688 metų gaublį. Jame stambiomis spausdintomis raidėmis pažymėta Lituania, nuo Baltijos ligi Padolijos. Jos ribose kursyvu pažymėta Samogitia, o šiaurėje Curlanda. Tuo pačiu kursyvu paženklintas ir pietvakaryje nuo Lietuvos siauras ruožas Polachia."

Atrodo, menka žinutė apie kažkur muziejuje padėtą pasenusi, prieš trestą šimtų metų darytą geografinį gaublį. O betgi tai didelė žinia, šandien mums labai svarbi, įdomi, pamokanti. Tik gerai išsiginčiję tą žinutę ir - suprasime, ką ji reiškia. O tas gaublys reiškia, kad 17 amžiuje, jau toli po Liublino "unijos", dar nevienam Europos intelektualui ar politikui rodėsi, jog toje bendroje Lietuvos-Lenkijos valstybėje pagrindinė tauta yra ne lenkai, bet lietuviai! Gi lenkai dar kam ir Vakarų Europoje tebuvo verti tik nedidelės garbės kaip mažas kraštas, kuris sudarė tik Lietuvos provinciją, tartum Žemaitija ar Kurliandija. Gal dabartiniam lietuviai tai neįtikėtina? Gal būt, jis, lenkų reikšmingos propagandos apglušintas, tebetiki klaidingai, kad lietuviai kaip pagonytė buvę tik "tamsūs barbarai" ir toli neprilygę lenkiškai puikybės kultūrai?

Giliau žvelgdami, mes tikrai įsitikiname, kad tame gaublyje pažymėta Lietuvos pirmenybė prieš Lenkiją anais senais laikais buvo tikra ir aiški. Juk Lietuvos valdovų garbingas

žmoniškumas ilgai buvo didelėje pagarboje laikomas, o Gedimino vardo kilmė buvo tokio aukšto rango, kad per šimtmečius didžiavosi Europos (ir Rusijos) kunigaikščiai ir didikai, išvesdami savo protėvius iš Lietuvos Gedimainaičių. Vytautas, drąsiai kovojęs su totoriais ir epochiniame mūsų je sumušęs kryžiuočius - ilgai garsėję kaip legendarinis karvedys Europos istorijoje. Gi Algirdo su Kęstučiu toks broliška darnus valdymas stebino net krikščionis istorikus, negalėjusius suprasti, iš kur "pagoniškas lietuvis" turi tokią kilnaus žmoniškumo sampratą. Dar pridėkime 16 amžiuje pasirodžiusi, taip rimtai sureguliuotą teisybę Lietuvos Statutą - taip sutvarkytų įstatymų daugelis pui kesnių Europos valstybių dar neturėjo. O ir iš viso lietuvių tauta iš seno rodėsi kitiems būdo rimtumu, teisingumu, gilia išmintimi, taip pat mokėjimu branginti savo laisvę. Kokio nepamirštamo įspūdžio padarė Europai 15 a. pradžioje didinga Žemaičių delegacija į Konstancos bažnytinį susirinkimą!

Todėl visiškai aišku, kad net ir 17 amžiuje, esant bendroje su lenkais valstybėje ir lenkams vis įžiliau veržiantis dominuoti - dar nevienas Europos šviesuolis galėjo galvoti, kad toji dvilypė valstybė laikosi lietuvių galvomis ir darbu, o lenkų pagyrai yra tik tušti burbulai. Juk patys lenkai tuomet baisiai bijojo, kad lietuviu neatšikirtų: už lietuviškų pečių jie jautėsi daug saugesni ir turtingesni. O lietuviai žinojo, kad jiems visoki atveju būtų lengviau gyventi atskiroje valstybėje, negu susidėjus su

Paskaitininko žodis Jaunimo Centro salėje.

tokiu partneriu, kuris nori pralobti iš svetimo gero, kuris nevengia sukurti ir melo (kaip ir vėliau atsitiko su Suvalkų sutartimi).

Tas Genujos muziejuje esąs gaublys mums pasako ir dar vieną dalyką mes permažai savo praeities garbę įvertiname, permažai ja didžiavomės ir per dažnai paklausome šimtmečiais skelbtos klaidingos lenkiškos propagandos. Žinoma, lenkai matė mūsų nerangumą ir žino, kad nuolat mėlą teisybę vadindami jie daugelį ištikina ir pasiekia savanaudiškų laimėjimų. Juk kokį Žalgirio kovos filmą (pagal Sienkevičiaus romaną?) jie pagaminė? - tiesiog gaila jų, viešai apsimelavusių ir ta melagyste dar besididžiuojančių! Tokios dvasinės menkystės demonstravimas!

Argi tai žmoniška, ar tai krikščioniška, kad šandien lenkai teberėkia reikalaudami mūsų sostinės? O mūsų tarpe randasi mažatikių net religijos dignitorių tarpe, kurie, išsigandę to riksmo, ima lenkams pataikauti; argi lenkų vyskupai pakęstų taip ramiai taip ramiai, jei mes viešai imtume sau reikalauti pusės Mozūrų žemių, kurios yra tikrai aiškių įtvingių tėvonystė ir todėl mums tikriau priklausau, negu varšoviakams Vilnius.

Taip tad lietuviai visuomet atsimintina pavojinga lenko kašmynystė ir neliaujama melų propaganda, daugelį vainikų (kaip ir Vytauto Didžiojo) glemžianti į savo vagiliškus delnus. Lenkai nekartą lietuvių darbus įsirašė sau į nuopelnus, o mūsų tautą vis žemino ir niekino pasaulio akyse. Tad turime pertikrinti iš naujo visus istorinius faktus ir vardus, prie kurių lenkai yra savo nuomone pridėję. Ir turime išsijudinti iš nerangumo, kad kruopščiai viską ištyrę - atgauname lenkų išvogtą savo protėvių garbę. Ir kad ateityje ne vienoms žemėms (ir ne Aušros Vartų) neužleistume tiems tuščiajagabiams ponams! Kad nė vienas doras lietuvis nebebūtų toks silpnas ar mekos nuovokos - kad nepasiduotų lenkiškų melų mulkinamas!

DIDŽIAM TAUTOS SŪNUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO SENIŪNUI,

"LAISVOSIOS LIETUVOS" REDAKTORIUI MIRUS,

TAUTOS LAISVĖS KOVOS ŽADINTOJUI UŽGESUS,

LIŪDINTIEMS ŽMONAI STEFANJAI, SŪNUMS GEDIMINUI

IR DR. MINDAUGUI SU ŠEIMA GILIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

LAS SENIŪNŲ TARYBA

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO PIRMŪNUI,

LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKTORIUI,

LAISVĖS KOVOS ŠAUKLIUI,

DIPLOMUOTAM TEISININKUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS, DIDŽIO SKAUSMO IR GILIAUS LIŪDESIO VALANDOJE

ŽMONĄ STEFANIJĄ, SŪNUS GEDIMINĄ IR DR. MINDAUGA

SU ŠEIMA NUOŠIRDŽIAI UŽJAUČIA

LAS VALDYBA

A. J. KAULĖNO TESTAMENTAS

Atkelta iš 1 pusl.

beatšaukiamai išmestos už lietuviško patriotiško darbo ribų, ir nebe galia raustis po mūsų laisvės pagrindais. Žmonės ir spauda, kurie iki šiol slėpėsi po gražiausio liberalizmo žodžiais ir tarnavo enkavedistams - buvo priversti parodyti savo tikrąjį veidą. Ir taip pat atsidūrė už lietuviško patriotiško darbo ribų. Tas procesas ir dabar tebevyksta. Jis yra, galima sakyti, pačiame ikaštyje. Tik stebėkime - lengvai pamatysime, kur kas suka ir kodėl. Iš čia lengva suprasti, iš kur kyla ta pydymo ir koliojimo banga prieš Laisvąją Lietuvą ir jos rėmėjus. Tai labai aišku. Ir daugiau kalbėti šioje vietoje ir šiąja proga nebėra reikalo. Reikia tik neužmiršti ir visada bus lengva suprasti "kur šuo yra pakastas".

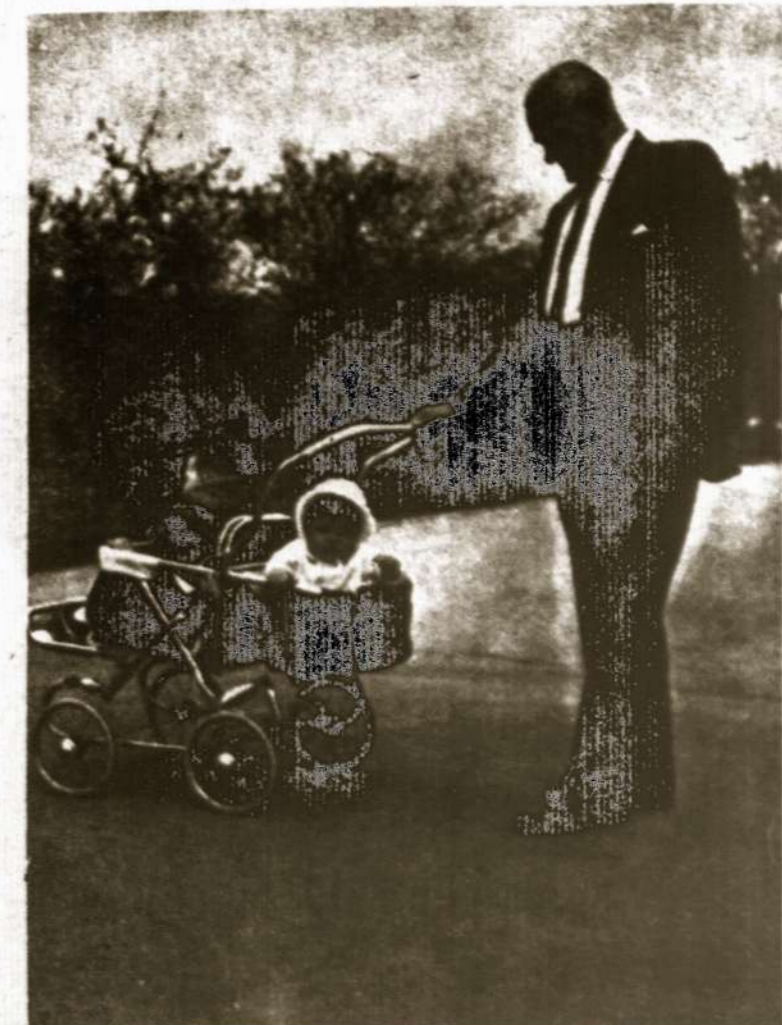
A. J. Kaulėno nenuilstamos pastangos pasiekė nelauktai gražių rezultatų ir kitoje kovos už nepriklausomybę plotmėje: Kaulėnas buvo vienas iš pačių pirmutinių ir stipriųjų šauklių į VIENINGUMĄ kovoje už Lietuvos išlaisvinimą iš raudonųjų jungo. Kaulėnas drąsiai pakėlė balsą už tai, kad vardan kovos stiprumo ir vieningumo, turime laikinai ar visai užmiršti tai, kas praityje mus skyrė, ar slėgė mūsų politinių grupių grupių santykius ir kliudė vieningai kovai. Nesimu spręsti, kiek šioje plotmėje nusiųs Kaulėno plunksna ir balsas. Bet faktas gi visiems žinomas. Po daugelio metų apvertkino susiskaldymo, lietuviai vėl visi vieningai kovoja prie okupantą. Laisvosios Lietuvos leidėjas - Lietuvos Atgimimo Sąjūdis - pats pirmutinis pravėrė duris į tą vieningumą. Tad dera, labai dera šia proga ir šioje vietoje prisiminti šitą drąsų ir pasišventusių patriotišką Kaulėno žygį.

Kaulėnas nebeįvyks savo gyvomis akimis nepriklausomos Lietuvos. Tai karti tiesa. Bet yra ir kita šviesi tiesa. Lietuva tikrai bus vėl nepriklausoma ir laisva. Kaulėno vaikai, vaikai, vaikiai ir vaikiai vaikiai ir visa Lietuva amžinai minės dėkinį Kaulėno kovą ir jo vardą. Algirdo Kaulėno verdas bus tarpe tųjų, apie kuriuos Himnas sako:

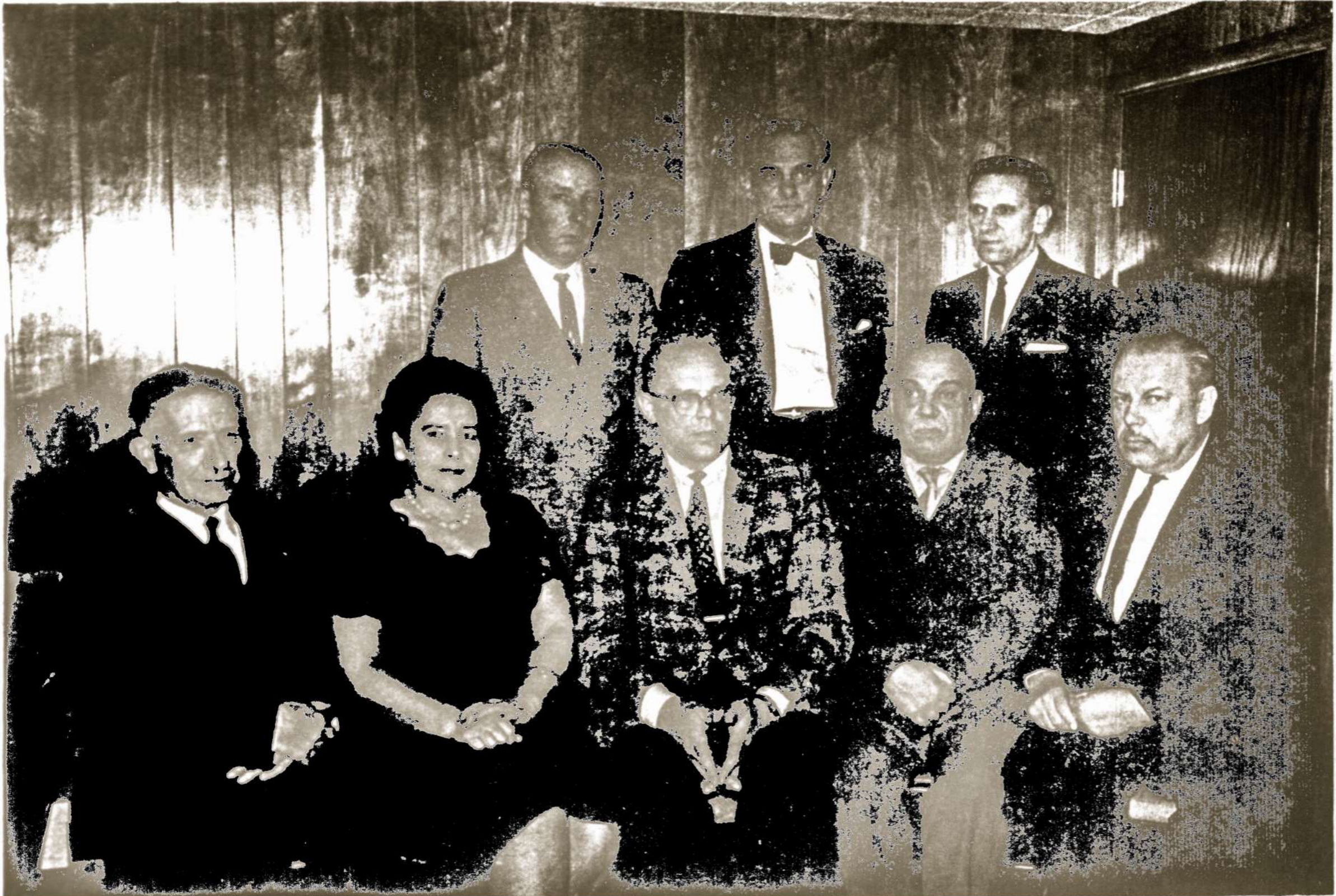
"Lietuva, Tėvyne mūsų, Tu didvyrų žeme, Iš praeities tavo sūnus te stiprybę semia".

Prisiekiame prie Algirdo Kaulėno kapo, kad to stiprybės mums niekada nepristigs. Prisiekiame vykdyti jo patriotinį testamentą. O Dangaus palaima tyli di Kaulėno nežemiškąją ke lioną.

Vincas Kačinskas

Šių metų gegužės mėn. paežerės parke su anūkėliais.

Vieningos kovos puoselėtojas, sėkmingai pravedęs pasitarimus Sąjūdžio Valdybos posėdyje, nutarus jungtis į VLIKą 1963 m. rugpjūčio 25 d.

A. † A.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

mirus, našlei STEFANIJAI KAULĖNIENEI, jų sūnams Dr. MINDAUGUI ir GEDIMINUI bei jų artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

LAS JAV VIETININKIJOS
VALDYBA

A. † A.

Algirdui Jonui Kaulėnui

mirus, našlei STEFANIJAI KAULĖNIENEI, jų sūnams Dr. MINDAUGUI ir GEDIMINUI bei jų artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

LAS KANADOS
VIETININKIJOS VALDYBA

Mielam bičiuliui, "Laisvosios Lietuvos" redaktoriui

A. † A. ALGIRDUI J. KAULĖNUI mirus, žmonai STEFANIJAI, sūnams DR. MINDAUGUI su šeima ir GEDIMINUI liūdesio valandose reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdi

L.A.S. Detroito Skyrius

"LAISVOSIOS LIETUVOS" VYRIAUSIAM REDAKTORIUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS, JO ŽMONAI P. STEFANIJAI KAULĖNIENEI, GIMINĖMS IR BENDRADARBIAMS REIŠKIAME VILNIETIŠKĄ UŽUOJAUTĄ

V. K. L. S - GOS
ČIKAGOS SKYRIUS

Mielam bičiuliui

A. † A.
ALGIRDUI J. KAULĖNUI mirus,

žmoną STEFANIJĄ, sūnus DR. MINDAUGĄ su šeima ir GEDIMINĄ nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi

DR. KAZYS SRUOGA

Algirdui Jonui Kaulėnui

mirus, našlei STEFANIJAI KAULĖNIENEI, jų sūnams Dr. MINDAUGUI ir GEDIMINUI bei jų artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

LEONAS IR MARIJA VIRBICKAI

A. † A.

ALGIRDUI KAULĖNUI mirus,

žmoną Stefaniją ir sūnus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

PETRAS STAKAUSKAS SU ŠEIMA

Mielam bičiuliui, "Laisvosios Lietuvos" redaktoriui

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

mirus, žmonai STEFANIJAI, sūnams DR. MINDAUGUI su šeima ir GEDIMINUI liūdesio valandose reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdi

JONAS VIRBALIS IR
IGNAS GATAUTIS SU ŠEIMA

A. † A.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI mirus,

jo žmonai p-niai STEFANIJAI ir sūnams GEDIMINUI ir MINDAUGUI reiškiame gilią užuojautą

STEPONAS JAKUBICKAS SU
ŽMONA

GENERAL FACTORY WORK
Immediate Openings-!
Steady work — many company benefits. — Why not apply Now, and let us introduce our program to you.
PRECISION EXTRUSION, Inc.
720 East Green
BENSENVILLE, ILL.

LEO'S SINCLAIR SERVICE

STABDZIAI, SANKABOS (CLUTCH), TRANSMISIJA
Standardinės ir Automatinės, TUNE-UPS
IR MOTORŲ REMONTAS

5759 So. WESTERN AVE., kampas 58th St.
Sav. LEONAS FRANCKUS Tel. Prospect 8-9533

PARAMA-

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET, Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$4.98	COCTAILS MANHATTAN OR	
GERMAN BRENDY	5th \$3.98	MARTINI kvorta	\$2.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98	ZELLER SCHWARZ KATZ.....	\$1, 29
VODKA pilna kvorta	\$3.59	(vokiškas vynas)	
KRON BRANNVIN		NAPOLEON FRENCH BRENDY.....	\$3, 35
AQUAVIT (švediška)	5th \$3.98	BORDEAUX pranc. vynas	5th \$0.98

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeiškite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue

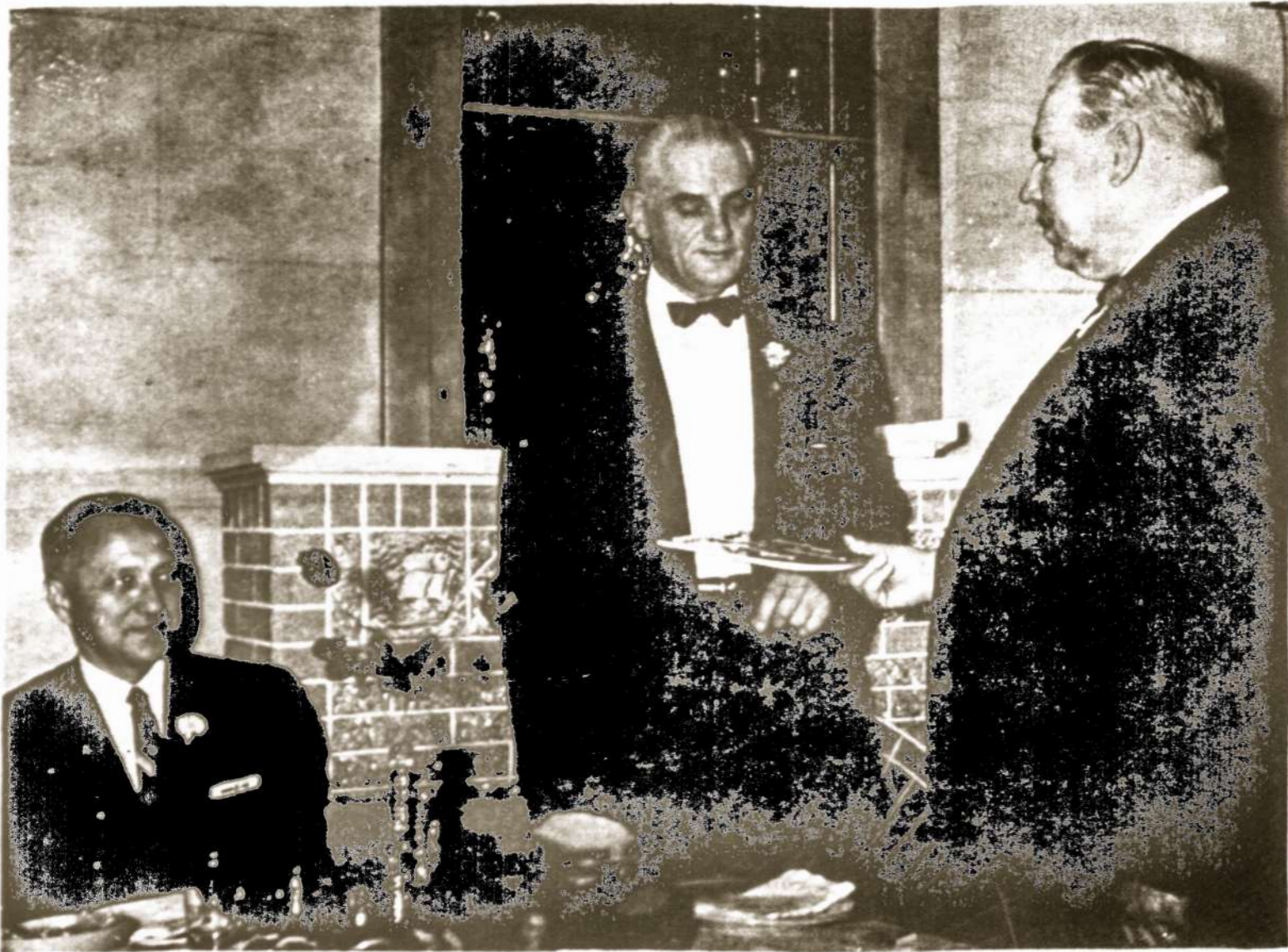
Chicago 36, Illinois

Telef.: WALbrook 5-5671

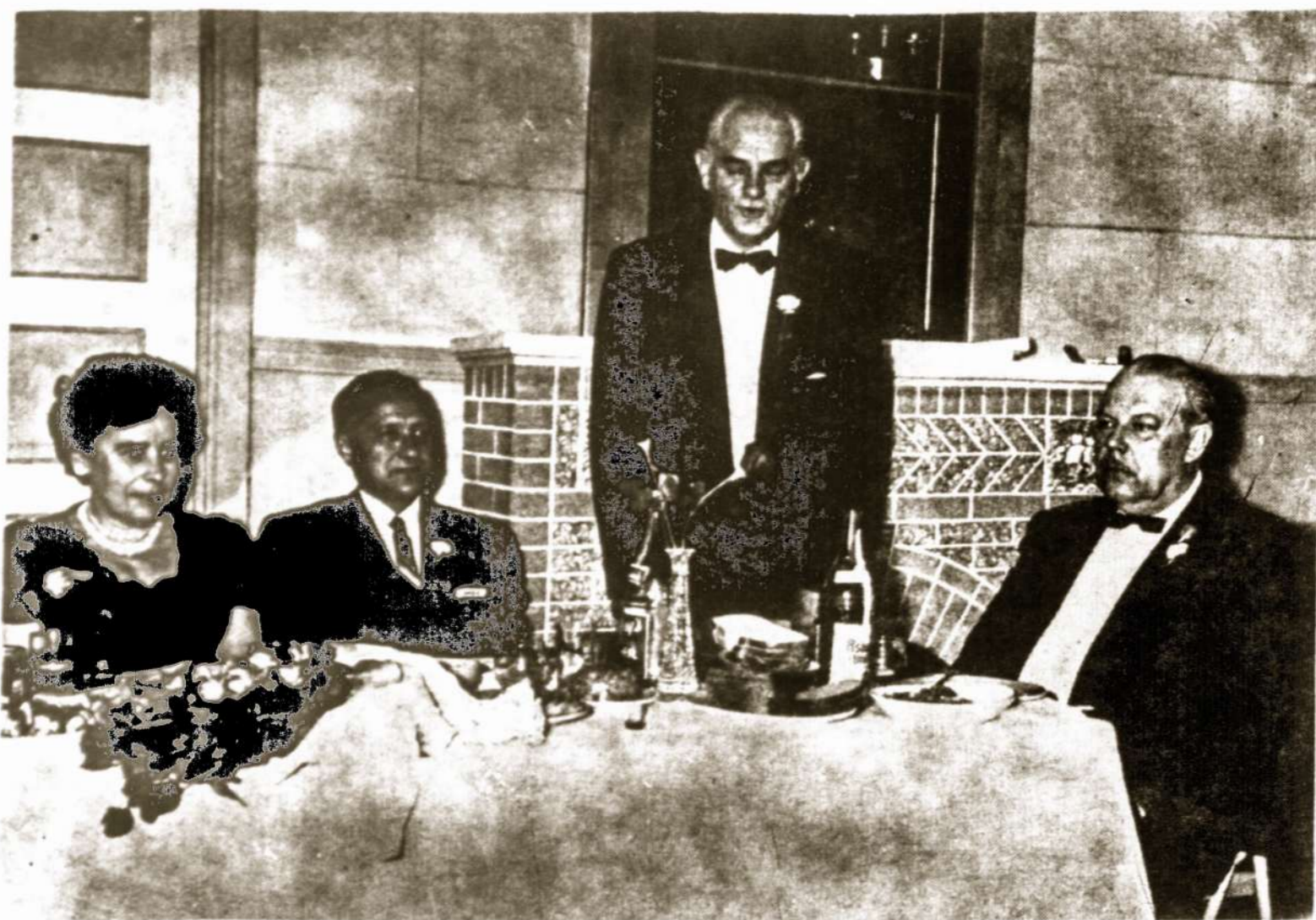

Iš Anglijos persikėlus, susitikimas su bičiuliais Chicagos Midway aerodrome.

GILI MINTIS -
Sąjūdžio vadovybės
posėdžio pertrauka
1960 m.

Sąjūdis sveikina penkerių metų L. L. redagavimo sukakties atžymėjimo dienoje 1963 m.

Penkerių metų redagavimo sukakties dienoje taria žodį bičiuliams.

Gamtoje, bičiulių tarpe - tvirtas žodis tartas

Lietuviai Pasaulio Akivaizdoje

Rašo - E. Karnėnas

Dar niekada anksčiau lietuviai nebuvo tokioje pasaulio akivaizdoje kaip po II pasaulinio karo. Kiek Europos istorijos ir geografijos pažinimas reikalauja, bendras paviršutines žinias apie Lietuvą turėjo tik aukštus mokslus išėję kitataučiai, keliautojai ir valstybių pareigūnai.

Kiekvienai tautai pirmoji eilė savo reikalais besirūpinant, negalima reikalauti, kad pasaulis žinotų kokia Lietuva buvo iki 1795 metų.

Viduramžiais Lietuvą išgarsino Kryžiuočių ordinas, "krikščionybės vardu" kviesdamas pagalbon vakarų riterius kovai prieš "pagonis" ir toje kovoje, kaip Kryžiaus karuose, pelnytis sau "Dangaus palaimos", Durbės, Saulės mūšiai, prūsų bei žemai-

čių sukilimai parodė anų laikų pasauliui, kad tie "pagonys" nėra iš kelmo spirti ir narsiai gynė savo seną tikybą, papročius ir laisvę. Vėliau pasaulį nustebino Žalgirio (Tannenbergo) kautynės, kuriose lietuviai su lenkai sumušė Kryžiuočių ordiną.

Kelis šimtmečius gyvavusi didelė ir galinga Lietuvos Karalija - Didžioji Lietuvos Kunigaikštija buvo įtakinta Europos geopolitika, kad net po piežius Aleksandras IV (1254-1261) prašė Lietuvos valdovus vadovauti Europos gynybai nuo mongolų antplūdžio. Taip pat pasaulis negalėjo nežinoti apie Lietuvos kovas prieš Maskvos veržimąsi į vakarus, apie švedų karus ir Lietuvos padalinimą. Po to pasaulį jaudino 1831 ir 1863m. sukilimai, Kražių skerdynės.

1918 m. Lietuva įėjo į nepriklausomų valstybių gyvenimą, kas Lietuvą pastatė visai naujoje šviesoje, bendradarbiaujant visose srityse per savo diplomatinės atstovybes, dalyvaujant tarptautiniuose kongresuose, šventėse, prekyboje, moksle, sporto varžybose, šimtais studentų užsienio universitetuose ir t. t.

Šiuo metu padėtis yra visai kitokia. Apie 70.000 lietuvių, 1944 m. pašalintų iš Lietuvos dėl antrosios

sovietų okupacijos, laisvajame pasaulyje atsidūrė Lietuvos ambasadorių vaismenys. Nors JAV ir Pietų Amerikoje senoji lietuvių išeivija gerokai prarėtė, lietuvių vardas vis plačiau minimas ne vien aukštesnėje visuomenėje, bet ir žemesniuose sluogsnuose, kur lietuviai ir nuo seniau turėjo gerą darbininkų ir padorių piliečių vardą. Kituose kraštuose kaip Australijoje, Anglijoje ir Kanadoje kur nuo seniau lietuvių buvo negausu, šiandien lietuviai gerai žinomi kaip rinktiniai ateiviai, kuriais tie kraštai yra labai patenkinti ir kuriuos jie aukštai vertina, nori s turėti atsiskaityti greitos jų asimiliacijos.

Su pagarba prisimenant JAV lietuvių išeivijos moralinę ir materialinę pagalbą Lietuvai 1918 m. atsiuriant, ne be senosios kartos aktyvios pagalbos naujieji visose srityse gyviausiai reiškiama Amerikoje. Čia jų yra 30.000, kurių tarpe labai didelis nuosimtis su aukštu mokslu, nors ne visi jie dirba Lietuvoje įsigyose specialybėse.

Buvusi trintis tarp senųjų ir naujųjų beveik jau išnyko. Visi per lietuviškus akinius žiūri, dirba sutartinai, tik dėl veiklos būdų kiek apskaido. Gi per maskoliškus akinius į Lietuvą žiūri, būdami mažumoje, liko nereikšmingi ir net iš amerikiečių taško žiūrint atsidūrė "out-laws" padėtyje.

Vien Amerikoje jau turime virš 200 lietuvių profesorių universitetuose, ir tas skaičius vis auga. Savo specialybėse dirba apie 700 gydytojų, apie tiek pat inžinierių, teisininkų, dailininkų, prekybininkų, mokytojų ir kitų specialistų. Taip pat lietuvių intelektualų bei specialistų skaičius didėja Kanadoje, Anglijoje, Vokietijoje, Australijoje ir Pietų Amerikoje.

Anksčiau kiekviename krašte gyvenantieji lietuviai, susiorganizavę į daugybę organizacijų, veikė savitviai. Dabar gi Pasaulio Lietuvių Bendruomenė apjungia visuose kraštuose gyvenančius lietuvius ir kreipia visos lietuvių išeivijos veiklą su tartinon kultūrinėn bei politinėn veiklon lietuvių išlaikyti ir Lietuvai išlaisvinti.

Taip, ypač šiais metais, minint Lietuvos pavergimo 25 metų sukaktį, viso pasaulio akivaizdoje lietuviai, galima sakyti, laiko egzaminus, demonstruodami savo jėgas ir ryžtą kovoje dėl pavergtos lietuvių tautos kančių sumažinimo ir dėl Lietuvos išlaisvinimo. Tokioje akivaizdoje pasaulis turėtų būti visai kurčias, jeigu lietuvių išeivijos balso negirdėtų... Arba mūsų pastangos būtų permažos.

Pasmerkta genocidas Lietuvoje

Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisija (House Committee on Foreign Affairs) 1965 m. birželio 17 d. vienbalsiai patvirtino kongresmano John S. Monagan (D., Conn.) įneštą rezoluciją (H. Con. Res. 416) Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalui.

Pagal šią rezoluciją š. m. birželio 21 d. JAV Atstovų rūmai vienbalsiai pasmerkė sovietų vykdomą Pabaltijo valstybių kolonizaciją ir tuo pat ragino prezidentą LB Johnsoną atkreipti pasaulio dėmesį į pavergtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes ir grąžinti joms laisvę.

Atstovas John Monagan (D. Conn.) pareiškė, kad daug girdima apie kolo nializmą Azijoje ir Afrikoje, bet apie Sovietų kolonializmą Pabaltijoje tyliama.

Taip pat apie rezoluciją pasisakė Cornelius Gallagher (d. NJ), Francee Bolton (r. Ohio), Barrat O' Hara (d. Ill.) ir R. Maden (d. Ind.).

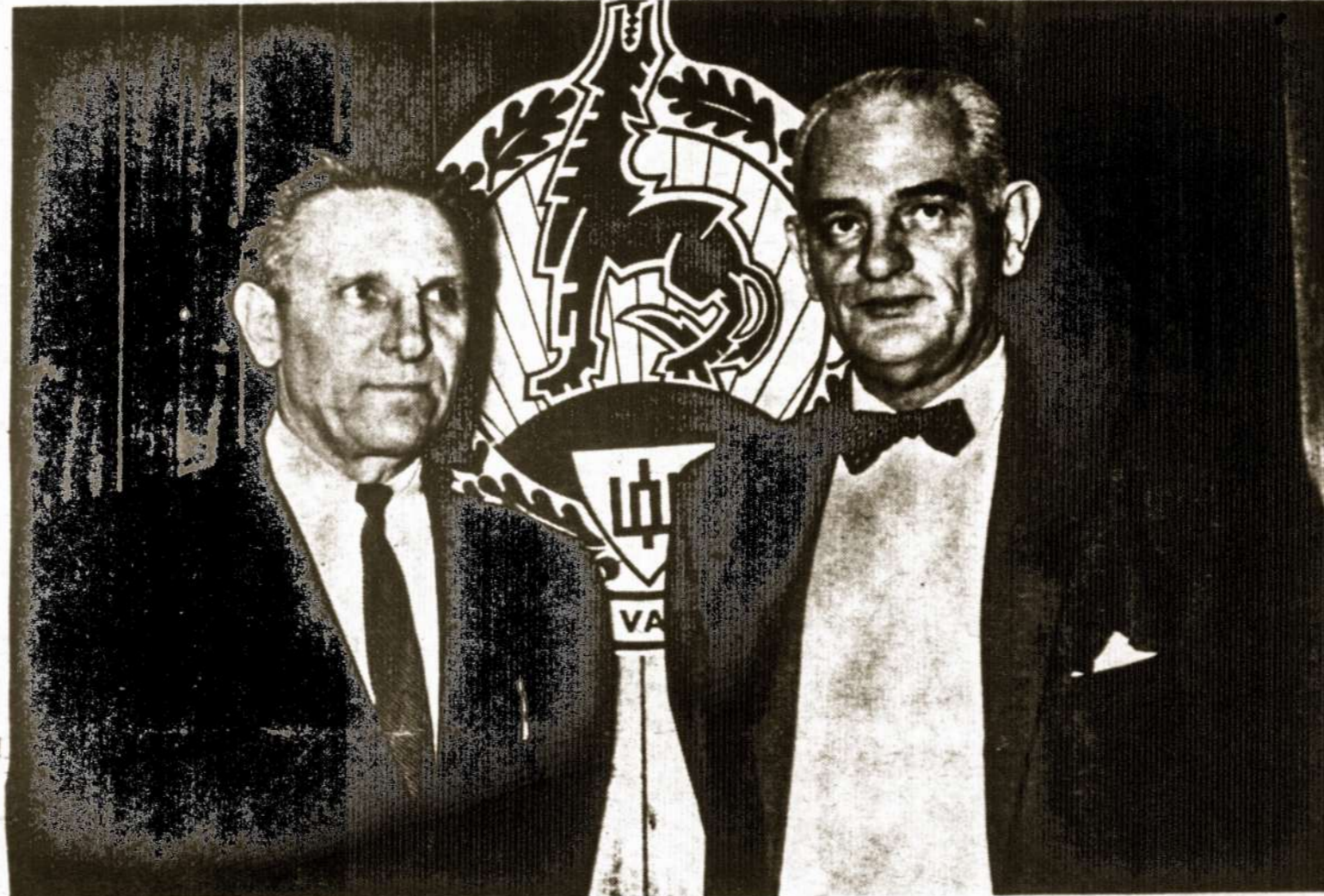
Užsienio reikalų komisija pareiškė kad šią rezoluciją priėmus, iškeliamas Sovietų veidmainavimas Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

Lietuviai, latviai, estai ir kiti nuosirdūs šios rezolucijos rėmėjai dabar gali didžiuotis šiuo dideliu laimėjimu.

Kongresmanas Edward J. Derwinski ragina JAV Prezidentą duoti eigą rezolucijoms, reikalaujant Lietuvai, Latvijai ir Estijai išlaisvinimo. Jis pareiškė, kad jau 25 metai, kai sovietai neteisėtai užgrobė laiko vergijoje Pabaltijo žmones. "Pabaltijo žmonės dar ir šiandien yra didžiausioje velniškoje genocido formoje", pabrėžė E. J. Derwinski.

"Laisvosios Lietuvos" gegužinėje - 1964 m. Lemonto kalneliuose

Su įgaliotu leideju 1965 m. balandžio 10 d. Seniūnų Tarybos suvažiavime.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI
mirus, jo žmonai **STEFANIJAI**, sūnams: **GEDIMINUI**
ir **DR. MINDAUGUI** su šeima reiškiamo gilią užuojautą.

LAS CHICAGOS SKYRIUS

A. + A.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI mirus,
jo žmonai p-niai **STEFANIJAI** ir sūnams **GEDIMINUI**
ir **MINDAUGUI** reiškiamo gilią užuojautą.

LAS TORONTO SKYRIUS

A. + A.
ALGIRDUI J. KAULĖNUI

"Laisvosios Lietuvos" redaktoriui, Dipl. teis.
mirus, jo žmonai **STEFANIJAI**, sūnams: **GEDIMINUI**
ir **DR. MINDAUGUI** su šeima reiškiamo gilią užuojautą.

LAS CLEVELANDO SKYRIUS

ŠALIN KRVINOJI OKUPACIJA

Lietuvių tauta amžių bėgyje yra daug neteisybės, skausmo, vargo ir priešpados patyrusi iš savo kaimynų lenkų, vokiečių, o ypač rusų. Ji net 123 metus nešė žiaurią carų vergiją. Po to, kai Lietuvos galybė žlugo, ji tapo savo gobšų didžiųjų kaimynų pasikėsimo objektu. Būdamas nedėkingoje geografinėje padėtyje, Lietuva buvo paversta abiejų pasaulinių karų arena. Antrajame Pasauliniame kare, proporcingai gyventojų skaičiui, ji bene bus sudėjusi didžiausias aukas gyvybėmis.

Po pirmo pasaulinio karo, savo ne numaldomu laisvės troškimu ir savo geriausių sūnų, savanorių krauju, vėl atgavo nepriklausomybę, išsivaduoja ma iš rusų vergijos jungo.

Per palyginus labai trumpą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, lietuvių tauta savo galvališkumu, rįžtu ir sunkiu darbu atsiekė tokių laimėjimų, kurie stebino net didžiulias vakarų Europos tautas. Atsiekus mūsų laimėjimus valstybinio, kultūrinio, ekonominio ir socialinio gyvenimo srityse pripažino visas kultūringas pasaulis. Mes įrodėme savo teisę į laisvę ir nepriklausomybę ir mūsų tautos kuriama ateitis mūsų pačių rankomis, buvo tikra ir šviesi.

Tik štai antrojo Pasaulinio karo sąmokslininkai Hitleris su Stalinu, susitarę pasidalina, o Maskva užgrobia visas tris, laisvam gyvenimui pribrėdusias, Vakarų kultūros Pabaltijo valstybes. Kraujo ištroškęs ir niekada nepasotinamas imperialistinis komunizmas, sulaužęs visas savo su tartis ir iškilmingus pasižadėjimus šioms trims valstybėms, užsmaugia jų laisvę ir nepriklausomybę. Suruošia čia farsinius rinkimus ir sutinka (išvaizduokite!) patenkinti "išrinktųjų", daugumoje tautos išgamų prašymą ir jas incorporuoja į savo vergų imperiją. Mūsų tautos kančia su tuo nesibaigia, o tik prasideda. Tada prasideda sadistiškų enkavedistų statėjimas: areštai, tardymai, kankinimai, žudymai, trėmimai. Vyresnioji karta visa tai dar labai gerai atsimeina ir tuos šio šimtmečio barbarų tiesiog neaprašomus tautos naikimo vaizdus daugeliui išdildys tik karsto duobė.

Štai jau praėjo net 25 metai, kai mūsų tautą ištiko jos istorijoje pati didžiausia nelaimė-komunistinė vergija. Ta proga mūsų tautos fiziniai ir dvasiniai komunistiškieji budeliai sumanė šiemet iškilmingai atšvęsti 25 m. Lietuvos "išlaisvinimo" sukaktį. Ištikrųjų tai ne išlaisvinimo, bet nepalyginamai žiauresnės 1863 m. panaikintos vergijos grąžinimo, tautos naikinimo, jos kančių ir kovos už laisvę 25 metų sukaktis. Tai žino lietuvių tauta, visas laisvas pasaulis o taip pat ir jos pavergėjai. Besityčioja iš žmogaus ir tautos laisvių ir teisų, ciniškieji komunistai šiemet ruoš mūsų gimtojoje šalyje dainų šventes, paradas ir mitingus, rodydami pasauliui, kokia "laiminga" yra lietuvių tauta... Prievarta bus suvaromas jaunimas į sporto aikštę ir sales ir verčiamas ten šokti ir dainuoti, o suaugusieji turės reikšti savo džiaugsmą, baudžiamos gražinimo sukaktivių proga.

Ar tai nėra pats skaudžiausias tautos išprievartavimas, žmogaus pažeminimas ir jo išniekinimas? Sadistiškasis komunizmas verčia savo auką jam šypsotis, dainuoti ir šokti ir dėkoti už jai teikiamą skausmą, kančias ir žudynes, už nukankinimą ir išniekinimą tėvų ir brolių partizanų ir Sibiro tremtinių. Tuo nuoširdžiai džiaugtis gali tik niekšingiausias tautos išgama!

Kai tas aziatiškos prigimties ir kultūros okupantas išplėšė brangiausią mūsų tautos turtą - laisvę ir nepriklausomybę, kai pagrobė ir išvėgė privačią nuosavybę, kai suvaržė bet kokią judėjimo, žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę, kai išniekino ir uždarė bažnyčias ir kitas tautos šventoves, nežinomo kareivio kapą, laisvės paminklą, tautos muziejų, kai baigia išnaikinti kunigų ir vienuolių luomą, kai tebetremia jaunimą į Sibirį, kai šimtus tūkstančių išvarė lėtai mirčiai į vergiją ir nusėjo Sibiro plotus vaikų, moterų ir senelių kaulais, kai tūkstančius išžudė kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose, o visą gimtąjį kraštą pavertė geriausiųjų tautos sūnų ir dukrų - partizanų kapinynu, už visa tai atsidėjant okupantas verčia tautą dirbtinai džiaugtis, noredamas užmaskuoti prie pasauli pavergtos tautos kančias, jai

Rašo - J. Kadagys

daromas niekšybės ir vykdomą genocidą.

Tai ar galima tautą išniekinti ir pažeminti dar labiau, kai visų tų faktų akiuozdoje, jos širdyje verdant pagiežai ir neapykantai prieš okupantą, pastarasis verčia šokti ir dainuoti ant jos ištikimiausių sūnų kapinių.

To negana! Niekšingasis komunizmas nežino niekšybės ribų, jis būdamas baisus žudikas, prisistato pavertiesiems ir verčia vadinti save kilniais išlaisvintojo, globėjo ir net vyresniojo brolio vardais. Taip! Maža, prievartaujama tauta negali numesti jai uždėto jungo, nors jos kovos dvasia, neapykanta okupantui ir laisvės troškimas yra nesunaikinami, juk galima pavergti ir sunaikinti žmogaus kūną, bet ne jo dvasią. Tuo labiau negalima šiame civilizacijos ir kultūros žydėjimo amžiuje nuslopinti, sunaikinti ar išplėsti tautos troškimų,

jos aspiracijų ar idealų.

Taip! Tu gali, visos lietuvių tautos iki pačių širdies gelmių nekenčiamas okupante, ją laikyti kurį laiką suraukintą ir pavergtą ir net priversti ją tave vadinti "vyresniuoju broliu", bet tu negali priversti jos, kad ji tau duotų kitą vardą, kaip KAINAS. Lietuvių tauta smerkia, išsižada ir atsirboja nuo visų savo net ir tikrųjų kraujo brolių Kainų, o tuo labiau, svetimų atėjų!

Kol bent viena lietuviška širdis širdis plaks Tėvynėje, Sibire ar trenyje, ji liūdyt pasauliui apie komunizmo barbariškumą, jos tautai padarytą skriaudą ir šauks visus į kovą už savos ir visų tautų teises ir laisvę. Taigi, nors ir pavergta lietuvių, minėdama sunkios komunistinės okupacijos ir savo nenulstamos laisvės kovos 25 metų sukaktį, rįžtingai ir nenumaldomai šaukė ir šauks: šalin kruvinoji komunistinė okupacija, šalin barbariškasis komunizmas, viso pasaulio tautų laisvės ir nepriklausomybės priešas!

Birželio 13 d. Los Angeles pabaltiečiai, minėdami tragiškąjį birželį demonstruoja prie rotušės rūmų.
Foto L. Kančausko

Neišskirkim Moterų Partizanių

Rašo: Pov. Dirkis

K. V. Tauro knygoje apie Lietuvos partizanų, randame dokumentaliai įrodytą slaptą bolševikų su nacionalios susitarimą, kuris leido sovietams okupuoti Lietuvą, Lietuvos diplomatų ir gyventojų priešiniams, laikiną laisvės švystelėjimą, nacių okupaciją ir vėl - kaip ugniakalnio lava užlieja sovietinė masė Lietuvos žemę. Toliau pereinama prie aprašymo lietuvių rezistencijos: aktyvūs partizanai, pasyvūs rezistencijos vykdytojai, partizanų centrinio štabo sudarymas 1947m slapti vadovų paruošimai ir t. t. Labai vaizdžiai nupasakojama apie lietuvių dalyvavimą partizaninėse kovose, atliekant ryšininkų uždavinius, pav. kaip jaunutė Vaidilutė gabe no ginklus, kaip Rimgailė ir Danutė ėjo ryšininkų pareigas, kaip Dalia ir Nastutė gelbėjo sužeistus partizanų ir net automatais skynė užpuolėjus. O Marytės buvo ištikimos agentės. Partizaninėse kovose ne tik vyrai, bet ir moterys kovėsi ir už tai okupanto vienodai ir jos buvo naikinamos ir žudomos.

Jos, kaip ir vyrai, buvo savanorės

laisvės kovotojos, paaukėjusios savajam kraštui savo gyvenimą, šeimas, o dažniausiai ir savo jaunus gyvybes. Daug jų žuvo, labai daug ir jos palaidotos savųjų motinų ir artimųjų neapraudotos...

Nors žiaurusis okupantas išdraskė tą vieną Karo Muzėjuje buvusį ne žinomo kareivio kapą, bet jo vietoje nežinomųjų šimtai išaugo, visas kapinynas per visą kraštą. Ir jų žygiai ir darbai liks amžiais tautos atmintyje, kaip šviesiausi laisvės žiburiai

Machinist

Leading power tool mfr. needs machinists capable of running lathe and milling machines. Steady work, good working Conditions.

Call R. O'Brien at 666-6344.

A. † A.

LAS SENIŪNUI, LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKTORIUI
ALGIRDUI J. KAULĖNUI
MIRUS, JO ŽMONAI P. STEFANIJAI KAULĖNIENEI IR
SŪNUMS DR. MINDAUGUI SU ŠEIMA IR GEDIMINUI
GILIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

LAS ADELAIĐES SKYRIUS
AUSTRALIJUJE

A. † A.

LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKTORIUI
ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS,
JO ŠEIMAI NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIU

KAZYS VEIKUTIS

MIRUS MIELAM JAUNYSTĖS DRAUGUI IR BENDRAMINČIUI
A. A. DIPL. TEIS.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

JO MIELAI SKAUSMO PRISLĖGTAI ŽMONAI STEFANIJAI
IR JO SŪNUMS MINDAUGUI SU ŠEIMA IR GEDIMINUI
REIŠKIAME GILIĄ UŽUOJAUTĄ IR DALINAMĖS JU ŠIRDIES
SKAUSMAIS

EUGENIJA IR BRONIUS VIGELIAI
SU ŠEIMA

"Laisvosios Lietuvos" redaktoriui, Dipl. teis.

A. † A.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

mirus, jo žmonai STEFANIJAI, sūnums: GEDIMINUI
ir DR. MINDAUGUI su šeima reiškiamo gilią užu-
jautą.

BRONIUS MACIANSKIS SU ŠEIMA

ALGIRDUI KAULĖNUI mirus,
našlę Stefaniją ir sūnus nuoširdžiai užjaučia-
me ir kartu liūdimė.

LAS NEW YORKO SKYRIUS

A. † A.

ALGIRDUI KAULĖNUI mirus,
našlę Stefaniją ir sūnus nuoširdžiai užjaučia
ir kartu liūdi

PRANAS MARCINKĖNAS

A. † A.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI mirus,
jo žmonai p-niai STEFANIJAI ir sūnums GEDIMINUI
ir MINDAUGUI reiškia gilią užuojautą.

PRANAS SEKMOKAS

K. Donelaičio Mokyklos Šventė

Graži ir saulėta buvo gegužės mėn 30 diena. Šventadieniškoje ir pavasarinio nuotaikoje tėvai, svečiai ir jaunas mūsų tautos prieauglis, pasipuošęs margais tautiniais rūbais, renkasi į Marijonų žaliuojančius sodus. Mašinų vilkstinės užpildo visas joms pastatytas vietas. Publikos prisirenka daugiau negu buvo tikėtasi. Juk tai iš eilės ketvirtoji K. Donelaičio mokyklos Dainų ir Sporto šventė. Visos ankstyvesnės tokios šventės yra palikusios dalyviams gražų ir atmintiną įspūdį. Visi įsitikino, kad neapvils ir šioji, kuriai su įpatingu atsidėjimu šiais liūdnu sukaktuvių metais mūsų tautai, buvo ruošta. Ir kai ta šventė yra jau praeityje, galim drąsiai pasakyti, kad ji tikrai stebėtojų neapvylė, bet visas į ją sudėtas viltis visais atžvilgiais su kaupu pateisino.

Šventės įspūdį ir nuotaiką dar kai tik padidino iš Clevelando atvykusi Vysk. Valančiaus liuanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos J. Stasaitės, A. Geležiūtės ir mok. Jogos.

Šventę pagerbė savo atsilankymu neseniai iš Romos atvykęs J. E. Vysk P. Brazys, MIC, kurį atlydėjo dr. kun. I. Urbonas, kun. G. Kljauškas SJ, Donelaičio lit. mokyklos kapelionas kun. Juozavičius, kun. A. Spurgis MIC, kur Sugintas ir kiti.

Šių abiejų mokyklų: Vysk. Valančiaus ir K. Donelaičio, kurios pasivadinę tų didžiųjų mūsų tautos vyrų vardais, bendras pasirodymas simbolizuoja ir kviečia lietuvių jaunimą sekti mūsų tautos didvyrių pavyzdžiu ir stoti vieningai į bendrą kovą už lietuvių tremtyje išlaikymą ir kitus savo tautos gyvybinius interesus, jos žūbtinėje kovoje už laisvę ir nepriklausomybę. Kol mūsų tautoje, o ypač mūsų jaunoje kartose, vyraus Valančių, Donelaičių, Maironių, Kudirkų, Basanavičių ir kitų panašių vyrų tautos mellė ir jų dvasia, galime būti visai ramūs, kad mūsų tauta nežus, nežūrim kokias kančias jai tektų iškentėti ir kaip ilgą priespaudos kelią būtų lemta nueiti.

K. Donelaičio mokyklos šventė pradedama su mažu pavėlavimu gražia ir tvarkinga parado eiseną. Šio didžiojo lietuviškumo židinio mokiniai ir svečiai iš Clevelando su vėliavomis priešakyje pražygiuoja pro tėvus ir svečius. Drausmingos gretos ir tvarkinga eiseną, liūdija mokykloje egzistuojančią tvarką ir drausmę. Po to jungtinis mokyklos choras, muz. P. Armono diriguojamas, sugieda Amerikos ir Lietuvos Himnus. Trumpu žodžiu šventė atidaro mokyklos tėvų komiteto pirm. E. Likanderis ir tos šventės tollmesnei programai vadovauti pakviečia mokyklos vedėją J. Širką. Pasveikinus mokinius, tėvus ir svečius, programos vedėjas šventės dalyviams pristato garbingą svečių vysk. P. Brazį ir kviečia jį šia

proga tarti žodį. Vysk. Brazys savo gilioje ir turiningoje kalboje pabrėžė žmogaus vertę ir pažymėjo, kad jis formuoja asmenybę ne metais ir dešimtmečiais, bet tūkstančiai metų - žmonijos istorija. "Valkas senenis už savo tėvus" - kalbėjo vysku - pas Brazys, - "nes jo išsivystymas ir išauklėjimas siekia visos žmonijos praeitį". Jis pažymėjo, kad pripilnutinio žmogaus asmenybės išauklėjimo kaip tik labai daug prisideda ir mūsų liuanistinės mokyklos. Lietuviškas būdas, kalba, papročiai ir net mūsų gražūs tautiniai rūbai yra mūsų tautinės vertybės, kurias turime pamilti ir jomis didžiuliais. Jis kvietė tėvus ir mokytojus skiepyti jaunoje širdyse meilę kraštui, kuriam gyvename, o dar labiau kraštui, iš kurio yra kilę mūsų tėvai. Savo tėvų žemę turime dar labiau mylėti jė šioje didžioje nelaimėje, baigdamas pabrėžė vysk. Brazys. Jo kalbą šventės dalyviai palydėjo ilgu plojimu.

Po to trumpu gražiu žodžiu šventės dalyvius sveikino LB Chicagos Apygardos vald. narys S. Ingaunis. Jis pabrėžė, kad Donelaičio mokykla yra pasiekusi gražių laimėjimų, linkėjo ir toliau sėkmės ir ištvermės jai dirbant didelį ir naudingą darbą savo tėvynės ir tautos labui.

Dar sveikino svečias iš Clevelando, vysk. Valančiaus mokyklos mok. P. Joga. Jis pažymėjo, kad lietuviškas darbas išseivijoje turi būti tęsiamas tol, kol šia plaks bent viena lietuviška širdis. Šia proga Donelaičio mokykla per mok. Joga įteikė Valančiaus mokyklos vedėjui Sūdūvio knygą "Vienų Vieni". Ši knyga kaip tik ir primena liūdą, bet reikšmingą šių 25-rių mūsų tautos kovos už laisvę sukaktį. Gili padėka ir amžina garbė mūsų tautos kankiniams ir partizanams ištvėrusiems ir kritusiems už mūsų tautos laisvę ir jos garbę!

Reikia pagirti šios šventės rengėjus ir už tai, kad kalbėtojų buvo ne daug ir jų kalbos trumpos, prasmingos. Pagrįstai sakoma, kad žmonijos išmintis yra sudėta į trumpus, atskirus sakinius. Šventės meninę dalį sudarė dainos, tautiniai šokiai ir ritminiai pratimai. Dainas išpildė net trys mokyklos chorai. Jauniausių choras, diriguojamas mok. Gutausko, vyresniųjų - mok. Skaisgirio ir didžiulis mokyklos rinktinis choras, dirig. muziko Armono. Tinkamai parinktos dainos praskambėjo tikrai gražia sutartine, palikdamos visiems mielą įspūdį.

Tautinius šokius pradėjo svečiai iš Clevelando, vad. mok. Stasaitės ir A. Gelažiūtės. Namiškiams vad. mok. A. Martienė. Kaip vieni, taip ir kiti šokėjai buvo labai gerai paruošti, ir matėsi, kiek ten buvo įdėta sielos. Šokiams grojo akordijonais mokytojai P. Aleksa, V. Gutauskas ir K. Skaisgirys.

Labai visus žavėjo ritminiai prati-

mai, kuriuos paruošė mok. D. Šukelytė. Jie buvo atlikti tikrai darniai ir drausmingai.

Po to jau sekė laisvi lauko žaidimai. Šventėje veikė lietuviškų užkančių bufetas, loterija ir atsigalvinių baras.

Prie šventės geresnio pasisekimo prisidėjo ir šventei parinkta dėkingesnė vieta dainoms, o ypač šokiams (ne tiek suspaustame plote). Donelaičio mok. vedėjas, mokytojai, tėvų komitetas ir mūsų jaunieji programos dalyviai turėjo tikrai nemažai pasiparbuoti, kad jų mokyklos didžioji šventė šiais sukaktuviais mūsų tautos laisvės kovos metais taip gražiai ir įspūdingai praeitų. Dėkingi jiems žiūrovai tėvai ir svečiai.

J. J.

Machinist
Engine Lathe
NIGHTS

Radial
Drill Press
Assemblers

SEE MR. L. GOREY

Chicago Pump
2336 W. WOLFRAM STREET
(Near Western & Diversey)
BE 5-7660

BAKERS

Oven Man And
Apprentices
Day Work

Mary Ann Baking Co.

HU 9-5400

FOUR-SLIDE SET-UP MAN

Must be experienced on BAIRD and NIELSEN. Top wages. Good working conditions. (Overtime)

AVON SPRING & WIRE, INC.
6000 Northwest Highway
TEL. - NE 1-5330

Gardžiausia duona - bulkurė - aušainiai - tortai

BRUNO KEPYKLOJE KEPA LIETUVISKĄ DUONĄ

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Zydi Kaip Aguona!

Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituania Ave
Tel- CL 4-6376

Visų rūšių draudimas

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATŠITIKIMŲ, GAISRO
THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

LIGONINĖS IR VISOS KITOS APDRAUDOS

TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪŠŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SAŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

JUOZAS BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave.

Chicago 29, Ill.

Val. kasdien 9-9

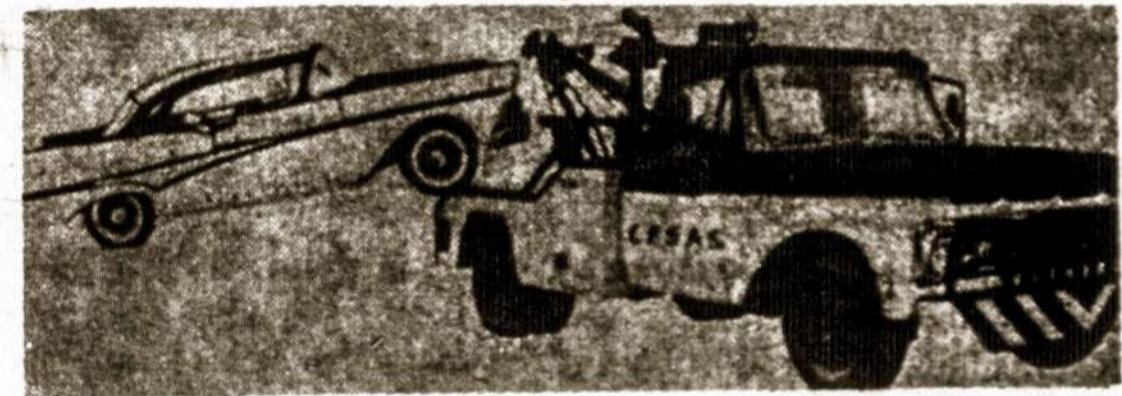
PRospect 8-2233

Šešt. ir sekm. 9-5

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident call)

GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs patalymai.

BODY & FENDER WORK

PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas - MIKAS CESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS
LICENCIUOTA LIETUVIŲ FIRMA

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. CA 5-1864

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2439 West 69 St. WA 3-2747

E. ZUKAUSKAS

Didelis pasirinkimas medžiagų kostiumams, suknelėms, skarelėms, odos ir kitų prekių! Įsitikinkite!

Pasipuoksite isigydami
GRAZIUS ROBUS
H. SEIGAN KRAUTUVĖJE

Atsilankykite į draugišką krautuvę, kurioje savininkai ir pardavėjai kalba lietuviškai. Čia rasite didžiausį pasirinkimą vėliausių fasonų vyriškus kostiumus ir paltus tokių žymių firmų kaip: "Society Brand", "Greshire", "Botany 500" ir kitų. Geriausių firmų pasirinkimai visų dydžių; ir kitų vyrų reikmenų.

Jaunuoliai čia ras apreišmingą pradedant nuo batų iki skrybėlės. Atsilankykite tuojau, kad galėtumėt pasibūdinti didesniu pasirinkimu.

ATEJŲ TĖVAS IR SŪNUS RAS ČIA TINKAMIAUSIUS ROBUS. GALITE PIRKTI KREDITAN PATOGIAIS JUMS ĮSIMOKEJIMAIS!

H. SEIGAN

ROBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS

VYRAMS IR JAUNUOLAIMS

4630-32 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1272

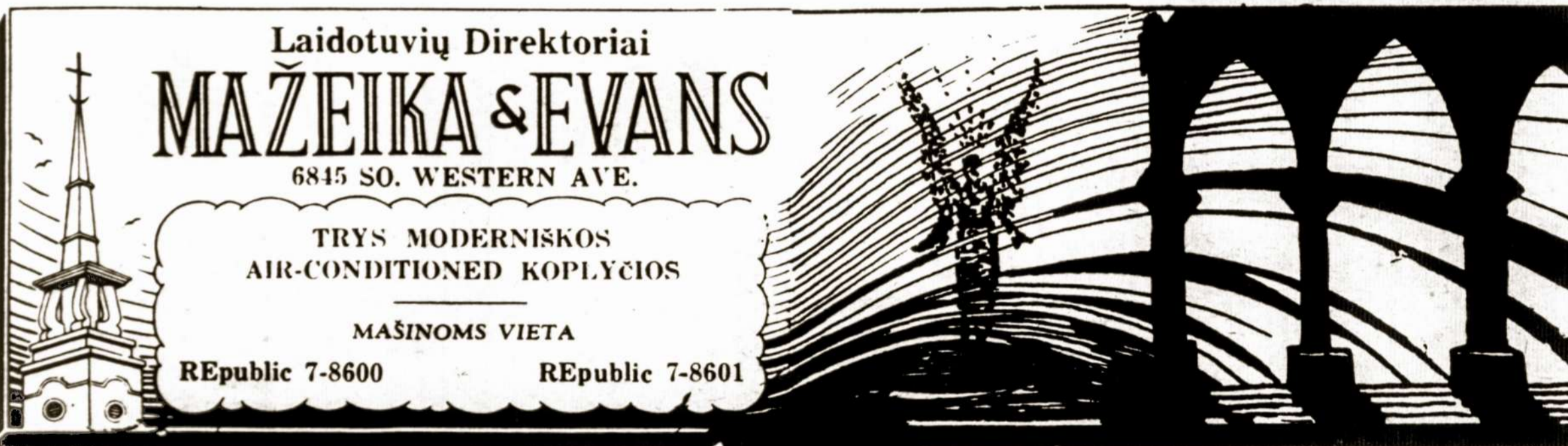
CHICAGO, ILLINOIS

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrd. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12.30 p. p.

Mokame aukštą

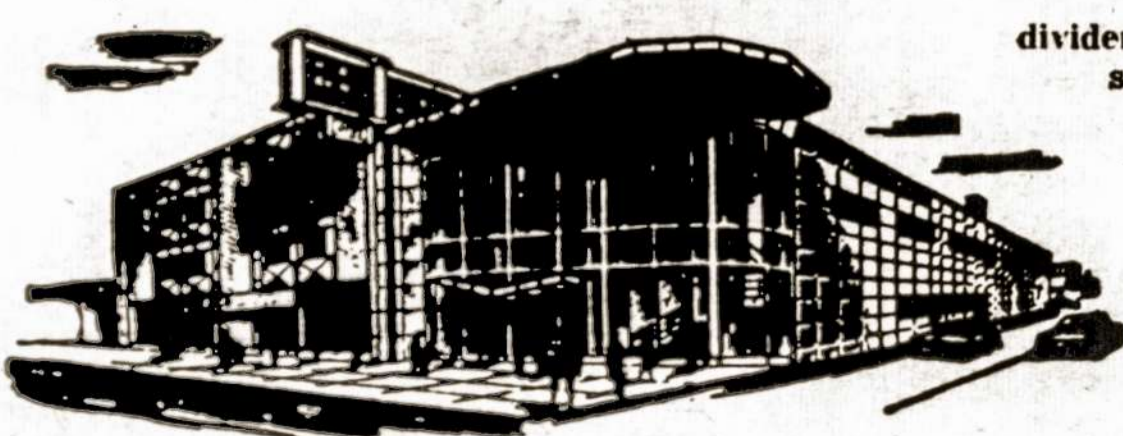
4 1/4%

dividendą investavimo
sąskaitoms

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėlimais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena idomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkėse centre.

Current Dividend up to 4 1/4%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue.

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

Laisvoji Lietuva

5929 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60638

Tel.: RE 5 - 5424

Kas ir kur?

Naujas LAISVOSIOS LIETUVOS adresas yra:
5929 Archer Ave.
Chicago Illinois, 60638
Tel. RE 5 - 5424 -vakarais.

ALTO Valdybos posėdis įvyko ALTO Biure, 1965 m. birželio 18d. Pirm L. Šimutis painformavo Valdybą apie atliktus gegužės-birželio mėn. bėgyme darbus. Buvo paruošta ir duota at tinkami nurodymai ALTO skyriams ir bendradarbiaujančioms organizacijoms reikšti protestus teisėtoms priemonėms dėl Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos kraštų okupacijos.

VLIKas iš 33 W. 42nd Street New York, NY persikėlė į kitas patalpas, adresu
29 W. 57th Street, FL. 10,
New York, NY 10019

Krivulės Klūbas š. m. liepos 4 d., sekmadienį ruošia tradicinę iškylą Willow Springs, Il. Spaičiuo darže. Tikimasi, kad nariai su svečiais sutiks senai matytus draugus, buvusius bendradarbiais, pažyastamus ir turės progos maloniai praleisti laiką.

a. a. Algirdo Kaulėno atminimui pagerbti Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko skyrius įnešė \$15 velionies antkapio fondui.

Krivulės klubas vietoj vainiko mirusiam a. a. dipl. teis. Alg. J. Kaulėnui, paskyrė \$10 Vasario 16 Gimnazijai.

Šiaurės Amerikos Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo ir futbolo (Soccer) pirmenybės įvyks 1965m liepos 17 - 18 d. d. Lakewood, New Jersey. S. A. Pabaltiečių Sporto Fed. pavedimu pirmenybes vykdė estai.

Lengvojoje atletikoje ir plaukyme dalyvių skaičius yra neribotas, todėl visi mūsų lengvatletai ir plaukikai yra kviečiami kuo gausiau dalyvauti. Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus, arba tiesioginiai šiuo adresu iki liepos 7d. A. Bielskus 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110, tel. 486 - 6177

Smulkesnės informacijos ir registracijos blankai gaunami sporto klubuose arba tiesiog aukščiau nurodytu adresu.

LAS pirmūno ir Senjūnų Tarybos Prezidiumo nario Stepono Jakubičko 25 - rių metų vedybinio gyvenimo ju biliejaus proga, Kanados LAso bičiūlai, šauliai ir vietos ūkininkai ruošia iškilmingą paminėjimą, kuris įvyks š. m. liepos 3 d. Princeton, Ontario, Canada.

LAso Kontrolės Komisijos narys Stasys Grigaravičius paaukojo \$10 a. a. Algirdo J. Kaulėno antkapio fondui.

V. K. L. Sąjungos Čikagos skyrius vietoj laidotuvių gėlių puokštės, skiria \$15 paremti Laisvąją Lietuvą, prisimindami a. a. A. J. Kaulėno milžinišką įnašą L. L.

ŠAUNIOS UŽBAIGTUVĖS

Š. m. birželio 20 d. Pakšto salėje vyko mūsų didžiojo triumfo REQUIEM ir VILNIAUS VARPAI kantatos užbaigtuvės. Pilna salė prisirinkusi, daugiausiai vidutinio amžiaus žmonių, aiškiai rodė, kad bus šauni puota. Šių užbaigtuvių kaltininkai p. p. Rudžiai, kurių lėšomis ir rūpesčiu vyko šios iškilmės, savo atvykimu sukėlė didžiausią triukšmą salėje.

Operos choro valdybos pirm. Vyt. Radžius savo pranešime pabrėžtinai pažymėjo, kad didysis darbas labai gerai pavyko tik todėl, kad dirbome visi iš vieno vedini didžios idėjos pagerbt per 25 okupacijų metus žuvusius partizanus ir kitus kovotojus už Lietuvos laisvę. Šioji idėja privertė mus visus užmiršti sunkumus ir nugalėti visas kliūtis, nes tai buvo pradžiai iškilmių, kurias turėsime praversti, minint 25 metų mūsų tautos kančios sukaktį!

Ponia Rudienė savo jautriu, tėvynės meile perpintu žodžiu, džiaugėsi tuo, kas nuveikta ir ragino ateityje nenuilstamai dirbti tėvynės Lietuvos laisvės reikalui. V. Radžius patikino, kad pp Rudžių teikiama visokiaropa parama neleis vaidiloms užsnūsti ir jle Rudžių gerų norų neapvils.

Ponas Don Kuraitis savo žodyje pasisakė buvęs nuvykęs okupuoton Lietuvon, bet jo žodžiais "mano Tėvynėje mane vos nepakorė".

Dirigentas A. Kučiūnas pareiškė, kad jis, būdamas scenoje pildant programą, jautėsi kaip astronautai padangėje ir tikės, kad tokioje padėtyje buvo ir visi programos dalyviai scenoje.

Buvo nemažai asmenų, aukojusių šiam koncertui po \$100, bet jų tarpe labai mažai mūsų stambųjų prekybininkų, tik pp Juškų ir Lietuvininkų šeimos, kurie turi svetaines 69 gatvėje, Market Parke. Dauguma šimto dolerių aukotojai buvo fabriku darbininkai. Ponia Rudžiai šiam tikslui aukojo net 1,000 dolerių.

P. S.

MECHANICS

GAS AND DIESEL EXPERIENCE
Union Shop
Many Company Benefits
Call Mr. Joe Stedron
For An Appointment
Dolese & Shepard
Co.
63rd & East Ave. Hodgkins, Ill
Fleetwood 4-2800

COLD-HEADER SET-UP MAN

Top wages to good man. Many company benefits.
Pioneer Screw & Nut Co.
2010 N. Ruby, Melrose Park, Illinois
MU 1 - 1000, Mr. J. Zandle

NEITIKINAMI NEIŠMANĖLIAI

KODĖL BENDRADARBUJAME SU LAISVĖS PRIEŠAIS!

Kas jie tokie tie laisvės priešai? Jei mes vengiame bedradarbiuoti su nepatinkamais arba gal net kenksmingais, mus apgavusiais, apvykusiais asmenimis, tai ar kitaip yra tarptautiniuose bei tarpvalstybiniuose santykiuose. Nejaun koegzistencija su priešu, kuris laisvąją pasaulį ruošiasi pavergti, nejaun nėra išdavystė laisvės idėjai?

Ar mus labai stebina, jei sutinkame savo tautos asmenis kurie gria (žodžiu ar raštu) sovietinę Lietuvos santvarką, ypač išryškindami technikinę, kal kuriose srityse, pažangą. Girdi, visa pramonė auga, mokslas ir gydymas veltui, butai ir susisiekimas nebrangūs, visi esą apsi - renge ir pavalgę, - argi tai esą ne pažanga. Nėra privilegijuotų, turtus kaupiančių kapitalistų ir nėra bedarbių. Pamanytum - tiesiog ideališka santvarka! Mums aišku, kad taip gali kalbėti bei samprotauti tik apmokami sovietų agentai.

Bet ypač liūdina matyti kaip kurčius senesnio amžiaus tautiečius, prieš kokius 50 metų ar daugiau, atkeliavusius iš Lietuvos į Ameriką ir nepriklausomos Lietuvos pažangos nematčiusius. Dažnai jų, sunkiai sutauptus tūkstančius saugodamas, pamiršta pasinaudoti šios šalies aukšto gyvenimo lygio teikiama patogumais. Jei tu jam aiškinsi, kad sovietinė sistema - tai labiausiai išnaudojanti, kad ji yra į viduramžių žiauriai ekspluatuojanti kapitalistinei santvarkai, - jie tau netiki. Jie sako, kad tik sovietinė sistema pilnai aprūpina bei atlygina darbininką, kuris entuziastingai (stachanovietškai) dirba naujos visuomenės labui, turėdamas prieš akis ateities pilną komunistinės santvarkos įgyvendinimą. Iš tiesų, argi nemielia yra galvoti ir dirbti, jei žinai kad vėlesnės tavo tautos gentkartės turės dar didesnį gerbūvį, bei tobulesnę visuomeninę santvarką.

Gavau prieš pusmetį iš Lietuvos giminaitės laišką. Rašo pagyvenusį moteriškė-kolchozininkė. Ji džiaugėsi, kad jai bekuilant niksterėjo koja ir ji galinti kelias dienas paatostogauti. Mat šlubas netinka prie kūlimo. Darbas, sako, prie kūlimo nelengvas dulkių begalės, o atlyginimas - 4 sv javų. Gerai dar kad rugių ar kviečių bet jei avižų... Valgyt ten irgi niekas neduoda - pasiimk iš namų ką turi. Argi taip būdavo prie tos vadinos buožių - išnaudotojų santvarkos

Ten gaudavai ne tik 4 ar 5 litus, už kurio galėjai nusipirkti dešimteriopai grūdų (taigi 40 ar 50 svarų), bet pavalgdavai iki soties ir tave alučiu pavaišindavo. Arba, štai, rugiapiūtė. Tau sovietinėje santvarkoje temoka už darbadienį tuos pačius grūdų svarelius. Gi nekenčiamais buržuaziniškais laikais toks darbininkas už darbadienį gaudavo bent pusę centnerio grūdų, arba 5 litus ir maistą. Tat darbščiam mažžemiui ne - sunku buvo dešimt ir daugiau centnerių grūdų vien per darbimę užsidirbti. O dabar prie tos "rojinės" santvarkos: buožės suubaginti, arba daugumoje ištremti į Sibirą, gi visi kaimo gyventojai paversti tikrais proletarais, nes naujieji buožės, sovietinės santvarkos vykdytojai - komunistai nėra tokie dosnūs su atlyginimais, kaip anų peikiamų bei smerkiamų, bet labai pasiilgstamų nepriklausomos Lietuvos laikų. Ir pašalink gi tu kad nori, tas nekiančiamas nacionalistines - kapitalistines "atgyvenas". Kumietis (dvarų ordinaininkas) ir tas gaudavo bent trigubai didesnį atlyginimą anais gerais laikais.

Argi mes neprisimename 1940 m. kuomet sovietų užplūsdusios Lietuvą kariuomenės karininkai atsigabeno savo šeimas. Kur jūs geresni drabužiai, klausdavai matydamas tokius pasigalėjimo vertes skudurus, kuriuos nešiojo jų šeimų nariai. O vienas mūsų veikėjas labai apsidžiaugė pamatęs Šiauliuose elgetą gatvėje. Tai, gurd, mūsų kolchozininkas, - kaip jis čia atsirado?

Tai ar dar reikia kurio įrodymo, kad vargą ir skurdą bei terorą atnešusi policinė kapitalistinė sovietų sistema yra aiškiai kriminalinio pobūdžio. "Welcome murderer", rašė į žanginį straipsnį David Lawrence, "U. S. News & World Report" redaktorius Chruščiovo atsilankymo metu

Amerikoje. Ne tūkstančiai, bet milijonai kankinamų ir nužudytų nekaltų žmonių kraujas šaukia Dangaus keršt, o tas kruvinasis budelis čia buvo pasitinkamas raudonu kilimu ir pagerbtas patrankų šūviais. Nejaun šios šalies administracijos viršūnės nežino, kad ten baisiausia vergijos sistema ir kad vergų darbo prekes piktai yra išdavystė laisvojo pasaulio idėjai. Dar didesnė išdavystė yra, tai parduoti grūdus sovietams, iš kurių jie daro raketoms alkoholį, atkreiptoms į laisvojo pasaulio miestus. Ką toks bendradarbiavimas reiškia, jei javiai parduodami žemiau pasaulinės rinkos kainos ir tai kreditan.

Ar sotus žmogus alkaną supranta, jei jis ptas niekuomet nealko? Ar laisvas žmogus, niekuomet nematęs tikrojo beviltingo vargo, gali pilnai suprasti bei įvertinti laisvės netekusį, melo, apgaulės ir pasaulinio mąsto išnaudojimo tinkle atsidūrusį? Neatrod, kad laisvos Amerikos eilinių piliečių dauguma būtų įsisą - moning sovietų pabaisos pavojų. Baisus sovietinis liūnas siurbia vieną valstybę po kitos į savo orbitą, o pavergtų žmonių veidai nebebusidaro šypsenų. Linksmą juoką pakeičia klaidūs pagelbos šauksmai kankinamų kalėjimuose nesuskaitomų tūkstančių nekaltų žmonių.

Ar sovietai nori pasaulinio karo? Aišku, kad ne. Toks karas yra rizikingas jų kropščiai sukurtai krutinių rėtežių sistemai. Jie infiltruoja visus laisvojo pasaulio visuomenės sluoksnius, ypač gi valstybių administracijas. Balsiai skelbdami komunistui kovą, jie, tie infiltruoti sovietų simpatikai, mėgina pagelbėti sovietizmui, su juo bendradarbiaudami ir sukto būdu padėdami.

Štai klasiškas Dominikonų respublikos pavyzdys. Sukilimas aiškiai komunistinis. Jį malšino kariškiai. JAV -ų prezidentas skelbė neleistą įsteigti antrosios Kubos. Gi aukštieji valdininkai, nuvykę vieton, siūlė kalicinę vyriausybę su p. Guzman priešakyje. Gal tik sutapimas, kad prieš keletą metų irgi Guzman (Guzman - Arbenc) mėgino sukurti komunistų valdžią Guatemaloje. Gi sa-

vo laiku namažai Gutmanų (skirtumas pavardėje tik viena raide) gyvenė Lietuvoje, pav. Palangoje. Taigi siūloma koalicinė vyriausybė su sukilėliais, kuriems, kaip buvo viešai paskelbta, kadovauja komunistai. Ar tai nėra mėginimas pakartoti Laos istoriją? Ar nepanašiai ypatingas JAV -ų prezidento Igaliotinis siūlė Čiang-Kai-Sekui koalicinę vyriausybę su kinų komunistais. Kai pasiūlimu nesuvyliojo, tuomet sulaukė siuntimą sutarto aukso bei ginklų. Čiang-Kai-Sekas buvo priverstas Kinijos Kontinentą užleisti komunistams. Ar šie pavyzdžiai neparodo, kad sovietų simpatikai veikia planingai.

Reikia ne bendradarbiuoti su laisvo pasaulio priešais, bet juos nubausiti, taip yra pasakęs garsus JAV -ų karo vadas gen. McArthuras. Ir kol sovietinei sistemai leidžiama egzistuoti, tol pasaulyje ne bus ramybės. Laisvam pasauliui teks norom nenorom pasrinkti vieną iš dviejų: arba panaikinti siaubingą Kremliaus sistemą, arba būti pavergtiems. Tat kokia kalba gali būti apie bendradarbiavimą su priešu, kuris nesisilėpdamas siekia pavergti dar likusį laisvą pasaulį.

R. PAISTRĖNAS.

*****

GIMININGUMAS...

Komunizmas panašus į Hitlerio laikų nacionalsocializmą, nes abiem rūpėjo ar teberūpi pažeisti laisvę ir žmogaus teises. Tačiau komunizmas dar pavojingesnis, nes Vakaruose pa stebimas giminingumas tarp komunizmo ir šių dienų Vakaruose "pažangiųjų idėjų".

Tie "pažangiųjų" skelbia, kad komunizmo pastangos užvaldyti pasaulį tėra antikomunistų išmislas. Tokie aiškūs pasitariniai daugiau, negu karinio pobūdžio priemonės.

(VLIKo žinios)

A. J. A.

Algirdui Jonui Kaulėnui

mirus, našlei STEFANIJAI KAULĖNIENEI, jų sūnams Dr. MINDAUGUI ir GEDIMINUI bei jų artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

DR. VINCAS MISIULIS

"Laisvosios Lietuvos" redaktoriui,

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

mirus, jo žmonai STEFANIJAI, sūnams: GEDIMINUI ir DR. MINDAUGUI su šeima reiškiame gilią užuojautą.

LAS DR. VYDŪNO SKYRIUS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsitysti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

SIUNČIU \$ 5 metinei prenumeratai (Naujiems skaitytojams prenumeratos pradžia skaitoma nuo laiško gavimo dienos) SIŪSKITE laikraštį šiuo adresu:

PAVARDĖ .....

Nr. ir gatvė .....

MIESTAS ..... VALST. .... ZONA

KUPONAS: prašau mane iškirpti ir užpildžius pasiųsti Laisvosios Lietuvos Administracijai. Ačiū!